

Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрлігі

Қазақстан Республикасы Премьер-
Министрінің орынбасары - Еңбек
және халықты әлеуметтік қорғау
министрінің 2023 жылғы 30
маусымдағы № 287 бұйрығы.
Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде 2023
жылғы 30 маусымда № 32993
болып тіркелді

Министерство труда и социальной защиты
населения Республики Казахстан

**Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке
бағдарламасына сәйкес мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық
көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен, арнаулы
жүріп-тұру құралдарымен, оларды ауыстыру мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларын
бекіту туралы**

*Ескерту. 01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі – осы бұйрықтың 4-
тармағымен.*

Қазақстан Республикасы Әлеуметтік кодексінің 12-бабы 5) тармақшасының
жиырманасыншы абзацына және «Мемлекеттік және әлеуметтік жауапкершілігі бар
көрсетілетін қызметтер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабына
сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

*Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік
қорғау министрінің 26.05.2026 № 194 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін
күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.*

1. Қоса беріліп отырған Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және
оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мүгедектігі бар адамдарды протездік-
ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен,
арнаулы жүріп-тұру құралдарымен, оларды ауыстыру мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидалары бекітілсін.

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты
құжатқа сілтеу QR-коды

2. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Әлеуметтік қызметтер департаменті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық 2023 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Қазақстан

Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Денсаулық сақтау министрлігі

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі

«КЕЛІСІЛДІ»

Т.

Дуйсенова

Қазақстан Республикасының
Цифрлық даму, инновациялар және
аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары -
Еңбек және халықты әлеуметтік
қорғау министрі
2023 жылғы 30 маусымдағы
№ 287 Бұйрығына
қосымша

Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп-тұру құралдарымен, оларды ауыстыру мерзімдерін қоса алғанда, қамтамасыз ету қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп-тұру құралдарымен, оларды ауыстыру мерзімдерін қоса алғанда, қамтамасыз ету қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасы Әлеуметтік кодексінің (бұдан әрі – Кодекс) 12-бабы 5) тармақшасының жиырмамыншы абзацына және «Мемлекеттік және әлеуметтік жауапкершілігі бар көрсетілетін қызметтер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен және арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз ету тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 26.05.2026 № 194 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) әлеуметтік көрсетілетін қызметтер порталы (бұдан әрі – портал) – Кодекске сәйкес мүгедектігі бар адамдар үшін өнім берушілер ұсынатын тауарлар

мен көрсетілетін қызметтердің құнын жергілікті атқарушы органдардың кепілдік берілген сома шегінде өтеуі шарттарымен оларға қол жеткізудің бірыңғай нүктесін білдіретін ақпараттандыру объектісі;

2) есту аппараты – мүгедектерге медициналық көрсетілімдерге байланысты берілетін және құлақ ішіндегі, түтік ішіндегі, құлақ сыртындағы, қалтадағы, көзілдірік ұясындағы, ауыстырып қондырылатын, ауа және сүйек арқылы дыбысөткізгіш болып бөлінетін микрофоннан, күшейткіш-түрлендіргіштен және телефоннан (динамика) тұратын электроакустикалық құрылғы;

3) есту аппаратын, сөйлеу процессорын ауыстыру – ауыстыру мерзімін ескере отырып есту аппаратымен, сөйлеу процессорымен қамтамасыз ету;

4) есту қабілеті бұзылған мүгедектігі бар балаларды кохлеарлық имплантациядан кейін есту-сөйлеуге бейімдеу – сурдологиялық зерттеп-қарауға, консультация беруге, сөйлеу процессорын баптауға, оларды пайдалануды оқытуға және жаттықтыруға, әлеуметтік-психологиялық жұмыс жүргізуге, естуді қабылдауды, ауызша сөйлеуді және танымдық қызметті дамытуға бағытталған ата-аналар (заңды өкілдер) қатысатын іс-шаралар жүйесі;

5) кохлеарлық имплант – ішкі құлақтың жоқ немесе зақымдалған есту рецепторларының функциясын атқаратын және бас миының есту орталығына электрлік импульстерге түрленген дыбыстық ақпарат беретін медициналық аспап;

6) кохлеарлық имплантация – бұл естуді қалпына келтіруге және терең есту мүкістігі немесе саңыраулығы бар адамдарды әлеуметтік бейімдеуге бағытталған іс-шаралар жүйесін электродтық естуді протездеу түрі;

7) кохлеарлық имплантқа арналған сөйлеу процессоры – кохлеарлық имплантқа берілетін механикалық табиғаттың дыбыс толқынын электрлік импульсқа айналдыратын күрделі электрондық медициналық құрылғы (бұдан әрі – сөйлеу процессоры);

8) күрделі протездік-ортопедиялық құралдар – корсеттер, аппараттар, тусторлар, жамбасты мүшелегендегі, қол мен аяқтың қысқа және ұзын тұқылдарындағы протездер, қатты бекітілетін протездер, ортопедиялық аяқ киім;

9) проактивті көрсетілетін қызмет – көрсетілетін қызметті берушінің бастамасы бойынша көрсетілетін қызметті алушының өтінішісіз көрсетілетін мемлекеттік қызмет;

10) протездік-ортопедиялық көмек – мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық құралдармен қамтамасыз ету жөніндегі медициналық-техникалық көмектің мамандандырылған түрі және оларды пайдалануды үйрету;

11) техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдар (бұдан әрі – ТКҚ) – протездік-ортопедиялық құралдар – аяқ-қолдың жоқтығын немесе дененің басқа да мүшелерін алмастыратын, аурудың немесе денсаулыққазақым келудің салдарынан организмнің бұзылған немесе жоғалтқан функцияларының орнын толтыратын құралдар;

сурдотехникалық құралдар – есту қабілетінің бұзылуын түзеуге және оның орнын толтыруға арналған техникалық құралдар, сондай-ақ дыбысты күшейтетін байланыс және ақпарат беру құралдары;

тифлотехникалық құралдар – мүгедектігі бар адамдардың көру қабілетінің бұзылуы салдарынан жоғалтқан мүмкіндіктерін түзеуге және олардың орнын толтыруға бағытталған құралдар;

міндетті гигиеналық құралдар – табиғи физиологиялық мұқтаждықтарды және қажеттіліктерді қанағаттандыруға арналған құралдар;

12) ұсақ протездік-ортопедиялық құралдар – бандаждар, супинаторлар, пронаторлар, балалардың профилактикалық шалбарлары;

13) арнаулы жүріп-тұру құралдары (бұдан әрі – кресло-арбалар) – мүгедектігі бар адамдардың жүріп-тұруын қамтамасыз ететін техникалық көмек түрі;

14) уәкілетті мемлекеттік орган – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес халықты әлеуметтік қорғау саласындағы басшылықты және салааралық үйлестіруді, Қордың қызметін реттеуді, бақылау функцияларын жүзеге асыратын орталық атқарушы орган.

3. Мүгедектігі бар адамдарды, 1941 – 1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысының қатысушылары (бұдан әрі – ҰОС қатысушылары) 1941 – 1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысы кезеңінде жаралануы, контузия алуы, мертігуі немесе ауруға шалдығуы салдарынан мүгедектігі бар адамдарды (бұдан әрі – ҰОС мүгедектігі бар адамдары), сондай-ақ ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен, ОТҚ және кресло-арбалармен қамтамасыз ету осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша

техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын беруге арналған өтініштің (бұдан әрі – өтініш) және осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі протездік-ортопедиялық көмекті, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды және арнаулы жүріп-тұру құралдарын ұсынуға медициналық-әлеуметтік көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерге сәйкес әзірлеген мүгедектігі бар адамдарды абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасының (бұдан әрі – АОЖБ) әлеуметтік бөлігінің негізінде мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

ҰОС қатысушылары өтінішке «Дәрігерлік-консультациялық комиссияның қызметі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 7 сәуірдегі № 34 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 27505 болып тіркелген) сәйкес медициналық ұйымның дәрігерлік-консультативтік комиссиясының қорытындысын қоса береді.

4. ҰОС қатысушылары мен ҰОС мүгедектігі бар адамдары, сондай-ақ жеңілдіктер бойынша ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдар, мүгедектігі бар адамдар немесе олардың заңды өкілдері не мүгедектігі бар адамнан протездік-ортопедиялық көмек, ОТҚ және кресло-арбалар ұсыну үшін құжаттарды ресімдеу құқығына сенімхат алған адамдар (бұдан әрі – өтініш беруші) тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінде көрсетілген құжаттарды қоса бере отырып:

1) «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғам (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация);

2) Астана, Алматы және Шымкент қалаларының (бұдан әрі – қалалық басқармалар), аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдар (бұдан әрі – ЖАО) (бұдан әрі – жұмыспен қамту бөлімдері);

3) «электрондық үкімет» веб-порталы (бұдан әрі – веб-портал);

4) ұялы байланыс абоненттік құрылғысы (бұдан әрі – абоненттік құрылғысы).

Проактивті қызмет арқылы рәсімдеу кезінде өтінішті ұсыну талап етілмейді.

«Мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» проактивті қызмет көрсету тәртібі 2-тараудың 2-параграфында, «Мүгедектігі бар адамдарға техникалық қосымша (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» 4-тараудың 2-параграфында, «Мүгедектігі бар адамдарды жүріп-тұрудың арнайы құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» осы Қағидалардың 6-тарауының 2-параграфында көзделген.

«Мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін «электрондық үкімет» веб-порталы арқылы көрсету тәртібі 2-тараудың 3-параграфында, «Мүгедектігі бар адамдарға техникалық қосымша (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» 4-тараудың 3-параграфында, «Мүгедектігі бар адамдарды жүріп-тұрудың арнайы құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» осы Қағидалардың 6-тарауының 3-параграфында көзделген.

5. Қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің маманы өтініштерді «Е-Собес» автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің кезегінің электрондық журналына (бұдан әрі – «Е-Собес» ААЖ) олардың түсу ретіне қарай тіркейді.

Протездік-ортопедиялық көмек, ОТҚ және кресло-арбалар ұсыну портал немесе мемлекеттік сатып алу арқылы жүзеге асырылады.

6. Протездік-ортопедиялық көмекпен, ОТҚ және кресло-арбалармен қамтамасыз ету осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес протездік-ортопедиялық құралдарды, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын алған күннен бастап оларды ауыстыру мерзімдерін ескере отырып, «Е-собес» ААЖ-да бастапқы тіркелген өтінішке сәйкес АОЖБ іс-шарасын іске асыру мерзімі ішінде жүзеге асырылады.

Мүгедектігі бар адамға, ҰОС қатысушысына және ҰОС мүгедектігі бар адамына, сондай-ақ ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамға (бұдан әрі – алушы) «Е-собес» ААЖ-мен протездік-ортопедиялық құралдарды, ОТҚ және кресло-арбаларды ауыстыру мерзімдерін ескере отырып, кезекке қою үшін оларды ауыстыруға келісім беруге сұрау салумен смс-хабарлама жіберіледі.

Алушы смс-хабарлама арқылы тиісті кодпен ауыстыруға немесе ауыстырудан бас тартуға келісімін растайды.

Алушыдан келісім алған немесе алушыдан жауап болмаған кезде сұрау салу жіберілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде алушы протездік-ортопедиялық құралдарды, ОТҚ және кресло-арбаларды ауыстыруға кезекке енгізіледі.

7. Жұмыс берушінің кінәсінен жұмыста мертігуге ұшыраған немесе кәсіптік ауруға шалдыққан мүгедектігі бар адамға Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 937-бабына (Ерекше бөлім) сәйкес протездік-ортопедиялық көмекпен, ОТҚ және кресло-арбалармен жұмыс берушінің қаражаты есебінен АОЖБ-ға сәйкес қамтамасыз етіледі.

8. Жұмыс беруші-дара кәсіпкердің қызметі тоқтатылған немесе заңды тұлға таратылған, сондай-ақ оны банкрот деп тану туралы сот шешімі заңды күшіне енген кезде жұмыс берушінің кінәсінен жұмыста мертігуге ұшыраған немесе кәсіптік ауруға шалдыққан мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмек, ОТҚ және кресло-арбалар Кодекстің 162-бабының 5-тармағына сәйкес мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен беріледі.

9. Мүгедектігі бар адамдарға берілген ОТҚ кресло-арбаларды сату және басқа адамға беруге жатпайды.

10. Уәкілетті мемлекеттік орган Қағидаларға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде оларды өзектендіреді және көрсетілетін қызметті берушілерге, Бірыңғай байланыс орталығына, Мемлекеттік корпорацияға, «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым операторына жолдайды.

2-тарау. «Мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

1-параграф. Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері арқылы өтініш негізінде «Мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

11. Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес «Мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін (бұдан әрі – мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесі) алу үшін өтініш беруші «Жеке басты куәландыратын құжаттар туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес ұсынылатын, мүгедектігі бар адамның тұрғылықты жері бойынша Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне өтінішпен және мүгедектігі бар адамның жеке басын куәландыратын құжатпен не цифрлық құжаттар сервисінен (сәйкестендіру үшін) электрондық құжатпен жүгінеді.

12. Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің жауапты қызметкерлері өтінішті қабылдау кезінде:

1) жеке басты куәландыратын құжат туралы немесе цифрлық құжаттар сервисінен алынған электрондық құжат туралы (сәйкестендіру үшін);

2) мүгедектікті белгілеу туралы;

3) АОЖБ-да әзірленген іс-шаралар туралы мәліметтерді алу үшін «Электрондық үкімет» шлюзі арқылы мемлекеттік органдардың және (немесе) ұйымдардың ақпараттық жүйелеріне (бұдан әрі – ақпараттық жүйелер) мүгедектігі бар адамның жеке сәйкестендіру нөмірі бойынша сұрау салуларды қалыптастырады.

Жұмыста мертігуге ұшыраған немесе кәсіптік ауруға шалдыққан мүгедектігі бар адамдар протездік-ортопедиялық көмек алуға өтініш берген кезде:

1) өндірістегі мүгедектікке алып келген жазатайым оқиға туралы;

2) кінәсінен жұмыста мертігуге ұшырау немесе кәсіптік ауруға шалдығу болған жұмыс берушінің – дара кәсіпкердің қызметін тоқтату немесе заңды тұлғаны тарату туралы қосымша мәліметтер сұратылады.

ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары өтінішке ҰОС қатысушылар, ҰОС мүгедектігі бар адамдар немесе ҰОС мүгедектігі бар адамға теңестірілген адам куәлігін қоса береді.

Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған кезде өтінішке жоғарыда көрсетілген мәліметтерді қамтитын қағаз жеткізгіштегі құжаттардың көшірмелері қоса беріледі.

Ұсынылған түпнұсқалармен сәйкестендіргеннен кейін құжаттардың көшірмелерін өтінішті қабылдаған жауапты қызметкер тиісті құжаттардың қабылданғаны туралы қолхатқа немесе осы Қағидалардың 13-тармағына сәйкес берілетін талонға белгі қою арқылы куәландырады, содан кейін құжаттардың түпнұсқалары өтініш берушіге қайтарылады.

13. Құжаттарды беру кезінде өтініш берушіге:

Мемлекеттік корпорацияда – тиісті құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат;

қалалық басқармаларда, жұмыспен қамту бөлімдерінде – тіркелген және мемлекеттік қызметті алатын күні, құжаттарды қабылдаған адамның тегі мен аты-жөні көрсетілген талон беріледі.

14. Өтініш беруші осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген құжаттардың толық топтамасын ұсынбаған және (немесе) қолданылу мерзімі өткен мәліметтерді (құжаттарды) ұсынған кезде Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың бөлімшелері, жұмыспен қамту бөлімдері өтінішті қабылдаудан бас тартады және осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша құжаттарды қабылдаудан бас тарту туралы қолхат береді.

15. Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген құжаттар сәйкес келген жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі бес жұмыс күні ішінде құжаттарды қарайды.

Мемлекеттік корпорацияның құжаттарды қабылдау күні мемлекеттік қызметті көрсету мерзіміне кірмейді.

Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағында көзделген негіздер болған жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі Қазақстан Республикасы Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің (бұдан әрі – ӘРПК) 73-бабына сәйкес өтініш берушіге мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім туралы, сондай-ақ өтініш берушіге алдын ала шешім бойынша позициясын білдіру мүмкіндігі үшін тыңдауды өткізу уақыты мен орны (тәсілі) туралы хабарлайды.

Тыңдау туралы хабарлама алдын ала, бірақ мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі аяқталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей жіберіледі. Тыңдау хабардар етілген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Тыңдау нәтижелері бойынша өтініш берушіге қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің уәкілетті адамының электрондық цифрлық қолтаңбасы (бұдан әрі – ЭЦҚ) қойылған электрондық құжат нысанында құжаттарды рәсімдеу туралы хабарлама не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі.

Мемлекеттік корпорация өтініш берушіні мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелері туралы өтініш берушінің абоненттік құрылғысына смс-хабарлама беру арқылы хабардар етеді.

Қалалық басқармадан, жұмыспен қамту бөлімінен хабарлама алғаннан кейін Мемлекеттік корпорация нәтижені бір ай бойы сақтауды қамтамасыз етеді, содан кейін оларды одан әрі сақтау үшін қалалық басқармаларға, жұмыспен қамту бөлімдеріне береді. Өтініш беруші бір ай өткен соң жүгінген кезде Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың бөлімшелерінің, жұмыспен қамту бөлімдерінің сұрау салуы бойынша бір жұмыс күні ішінде дайын құжаттарды өтініш берушіге беру үшін Мемлекеттік корпорацияға жібереді.

16. Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі туралы осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша беріледі.

17. Қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің және (немесе) олардың лауазымды адамдарының, Мемлекеттік корпорация қызметкерлерінің мемлекеттік қызметті көрсету мәселелері бойынша шешімдеріне, әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағымдану:

1) қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің және (немесе) олардың лауазымды адамдарының әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінде көрсетілген мекенжайлар бойынша қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері басшыларының атына беріледі;

2) Мемлекеттік корпорация қызметкерінің әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінде көрсетілген мекенжайлар мен телефондар бойынша Мемлекеттік корпорацияның басшысына жіберіледі.

Қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне және Мемлекеттік корпорацияға келіп түскен шағым «Мемлекеттік органдарға, жергілікті өзін-өзі басқару органдарына, мемлекет жүз пайыз қатысатын заңды тұлғаларға келіп түсетін жолданымдарды тіркеу, есепке алу, сондай-ақ «Электрондық жолданымдар» ақпараттық-талдау жүйесін жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының 2023 жылғы 4 қаңтардағы № 4 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 31679 болып тіркелген) (бұдан әрі – № 4 бұйрық) бекітілген тәртіппен «Электрондық өтініштер» ақпараттық-талдау жүйесінде (бұдан әрі – «Электрондық өтініштер» АТЖ) тіркелуге тиіс.

Шағымды тіркеу ӘРПК 64-бабының 3-бөлігінде көзделген мерзімдерде жүргізіледі.

«Электрондық өтініштер» АТЖ-да тіркегеннен кейін әрбір шағым бойынша өтініш берушіге күні мен уақытын, шағым қабылдаған адамның тегі мен аты-жөні, лауазымын көрсете отырып, № 4 бұйрықпен бекітілген нысан бойынша талон беріледі.

Мемлекеттік қызметті көрсету мәселелері бойынша шағымды қарауды жоғары тұрған әкімшілік орган, лауазымды адам, мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – шағымды қарайтын орган) жүргізеді.

Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың және жұмыспен қамту бөлімінің атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірілмей және әкімшілік іс шағымды қарайтын органға жіберіледі.

Бұл ретте, Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар және жұмыспен қамту бөлімі және егер шағым үш жұмыс күні ішінде шағымда көрсетілген талаптарды толық қанағаттандыратын шешім не өзге де әкімшілік әрекет қабылдаса, шағымды қарайтын органға жібермеуге құқылы.

Қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы тіркелген күнінен бастап бес жұмыс күні ішінде қаралуға жатады.

Көрсетілген мемлекеттік қызметті нәтижелерімен келіспеген кезде өтініш беруші мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органға шағыммен жүгінеді.

Мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органның атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы тіркелген күнінен бастап он бес жұмыс күні ішінде қаралуға жатады.

Егер заңда өзгеше көзделмесе, сотқа дейінгі тәртіппен шағым жасалғаннан кейін сотқа жүгінуге жол беріледі. Егер заңда жоғары тұрған органға шағым жасау қажеттілігінсіз сотқа жүгіну мүмкіндігі көзделген жағдайда, әкімшілік актісіне, әкімшілік әрекетіне (әрекетсіздігіне) дау айтылатын әкімшілік орган, лауазымды адам сотқа пікірмен қатар жоғары тұрған әкімшілік орган басшысының, лауазымды адамының уәжді ұстанымын ұсынады.

2-параграф. «Мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» проактивті мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

18. Кодекстің 12-бабы 5) тармақшасының жиырма екінші абзацына сәйкес уәкілетті орган бекіткен Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаларына (бұдан әрі – МӘС Қағидалары) сәйкес жеке көмекшінің қызметтерін ұсыну жөніндегі іс-шараларды қамтитын АОЖБ «Мүгедектігі бар адамдардың орталықтандырылған деректер банкі» автоматтандырылған ақпараттық жүйесінде қалыптастырылғаннан кейін ОЖБ-ның деректері автоматты түрде «Е-Собес» ААЖ-ға беріледі және мүгедектігі бар адамның немесе оның заңды өкілінің (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті алушы) абоненттік құрылғысына мемлекеттік қызметті көрсетуге сұрау салумен смс-хабарлама жіберуге бастамашылық жасалады.

Көрсетілетін қызметті алушы смс-хабарлама арқылы тиісті кодпен проактивті қызмет көрсетуге келісімін немесе бас тартуын растайды.

19. Көрсетілетін қызметті алушыдан проактивті қызмет көрсетуге келісім алған кезде оған осы қызметті ұсынуға құжаттардың рәсімделгенін растау туралы смс-хабарлама жіберіледі.

Проактивті қызмет арқылы протездік-ортопедиялық көмекті ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеуге өтініш берген күн осы қызметті ұсынуға құжаттарды рәсімдеуге келісім алған күн болып саналады.

Қызметті көрсету мерзімі келісу түскен күннен бастап бес жұмыс күнін құрайды.

20. Көрсетілетін қызметті алушыдан жауап болмаған жағдайда, сұрау салу жіберілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде сұрау жойылады және көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне жүгіну себебі мен қажеттілігін көрсете отырып, протездік-ортопедиялық көмек ұсыну үшін құжаттарды ресімдеудің мүмкін еместігі туралы смс-хабарлама жіберіледі.

21. Көрсетілетін қызметті алушы проактивті қызмет көрсетуден бас тартқан кезде көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына «Е-Собес» ААЖ-дан санаторий-курорттық емдеуді ұсыну үшін құжаттарды ресімдеудің мүмкін еместігі туралы Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне жүгінудің себебі мен қажеттілігін көрсете отырып смс-хабарлама жіберіледі.

22. Көрсетілетін қызметті алушының проактивті қызмет көрсетуге келісімін алу кезінде қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің маманы

«Е-Собес» ААЖ көрсетілетін қызметті алушыны оның абоненттік құрылғысына смс-хабарлама арқылы протездік-ортопедиялық көмек ұсыну үшін құжаттарды ресімдеу жөнінде қабылданған шешім туралы хабардар етеді.

23. Көрсетілетін қызметті алушыға жіберілген смс-хабарламалар осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша смс-хабарламалар электрондық журналында тіркеледі.

24. Протездік-ортопедиялық көмекті проактивті қызмет арқылы ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеу кезінде осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көзделген қажетті мәліметтерді алу үшін ақпараттық жүйелерге сұрау салулар «Е-Собес» ААЖ-дан автоматты түрде жүзеге асырылады.

3-параграф. Веб-порталы арқылы «Мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

25. Мемлекеттік қызметті алу үшін өтініш беруші қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне өтінішті осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша веб-портал арқылы жолдайды.

Өтініш «электрондық үкімет» шлюзі арқылы берілген кезде:

1) жеке басты куәландыратын құжат туралы не цифрлық құжаттар сервисінен алынған электрондық құжат туралы;

2) мүгедектікті белгілеу туралы;

3) АОЖБ-да әзірленген іс-шаралар туралы мәліметтерді автоматты түрде қалыптастыру үшін мүгедектігі бар адамның жеке сәйкестендіру нөмірі сұратылады.

Қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі портал хабарламасына жауап ретінде бір реттік пароль беру немесе қысқа мәтіндік хабарлама жіберу жолымен пайдаланушының порталда тіркелген ұялы байланысының абоненттік құрылғысы арқылы ұсынылған іске асырылған интеграция арқылы цифрлық құжаттарды цифрлық құжаттар сервисінен алады.

26. Қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі өтініш берушінің «жеке кабинетіне» мемлекеттік қызметті көрсетуге сұрау салудың қабылданғаны туралы мәртебе жолдайды.

27. Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген мәліметтер сәйкес келген жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі бес жұмыс күні ішінде құжаттарды қарайды, қорытындысы бойынша өтініш берушіге осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі туралы хабарлама береді.

Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағында көзделген негіздер болған кезде қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі ӘРПК-нің 73-бабына сәйкес

өтініш берушіге мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім туралы, сондай-ақ өтініш берушіге алдын ала шешім бойынша позициясын білдіру мүмкіндігі үшін тыңдауды өткізу уақыты мен орны (тәсілі) туралы хабарлайды.

Тыңдау туралы хабарлама алдын ала, бірақ мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі аяқталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей жіберіледі. Тыңдау хабардар етілген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Тыңдау нәтижелері бойынша өтініш берушіге қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің уәкілетті адамның ЭЦҚ қойылған электрондық құжат нысанында оң нәтиже немесе мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі.

28. Веб-портал арқылы жүгінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі уәкілетті адамның ЭЦҚ қойылған электрондық құжат нысанында өтініш берушінің «жеке кабинетіне» жіберіледі.

29. Мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

30. «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 2-тармағының 11) тармақшасына сәйкес көрсетілетін қызметті беруші ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен мемлекеттік қызметті көрсету сатысы туралы мемлекеттік қызметті көрсету мониторингінің ақпараттық жүйесіне деректерді енгізуді қамтамасыз етеді.

3-тарау. Мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз ету тәртібі

31. Протездік-ортопедиялық көмек көрсету өңірлеріндегі, оның ішінде олар порталда көрсеткен протездік-ортопедиялық көмек қызметтерін беруші (бұдан әрі – ПК беруші) протездік-ортопедиялық құралдарды дайындау үшін өлшеу жүргізе отырып, тапсырыстар қабылдауды қамтамасыз етеді.

ПК беруші дайындалатын протездік-ортопедиялық құралдың сипаттамаларына байланысты стационарлық протездеу қажеттілігі туралы шешім қабылдайды.

32. Стационарлық протездеуге шақыру алдын ала жіберіледі. Бастапқы стационарлық протездеу жиырма жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асырылады. Қайта стационарлық протездеу жеті жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асырылады.

Стационарлық протездеу кезінде ПК беруші осы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша протездеу тарихынан үзінді көшірмені толтырады.

33. Өтініш берушінің қалауы бойынша тапсырыстар үйде қабылданады. ПК берушінің шығуы үшін шығыстарды төлеу өтініш берушінің қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

34. Протездеуге келген алушылар ПК берушіге:

1) жолдама-емдеуші дәрігердің ұсынымын, бастапқы протездеу кезіндегі ауру тарихынан үзіндіні;

2) алғашқы протездеу кезіндегі рентген суреттерді;

3) мүгедектің жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін және салыстырып тексеру үшін түпнұсқасын;

4) кеуде клеткасын флюорографиялық тексеру нәтижелері туралы дәрігердің қорытындысын ұсынады.

35. ПК беруші протездік-ортопедиялық көмек көрсету кезінде осы Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша протездік-ортопедиялық бұйымдарға протездеу картасын (бұдан әрі – протездеу картасы) ашады.

Толтырылған протездеу картасы және осы Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша протездік-ортопедиялық бұйымдарға тапсырыс бланкісі (бұдан әрі – тапсырыс бланкісі) жеке тапсырыс бойынша протездік-ортопедиялық құралдарды дайындау және оларды беру тәртібін регламенттейтін есептік құжаттар болып табылады.

Протездеу картасы тұрақты, тапсырыс бланкісі 5 жыл сақталады.

36. Міндетті түрде өлшеп көруді талап ететін дайын протездік-ортопедиялық құрал алушының жеке өзіне беріледі. Өлшеп көру талап етілмейтін

жағдайларда алуға сенімхат болған кезде басқа адамға құралды беруге жол беріледі не ол мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен алушының тұрғылықты жері бойынша жіберіледі.

37. Күрделі протездік-ортопедиялық құралдар кезектілік тәртібімен тапсырыстар өндіріске тапсырылған күннен бастап қырық бес жұмыс күнінен аспайтын мерзім ішінде дайындалады.

38. Ұсақ протездік-ортопедиялық құралдар кезектілік тәртібімен тапсырыстар өндіріске тапсырылған күннен бастап жеті жұмыс күнінен аспайтын мерзім ішінде дайындалады.

39. Алушының өлшеп көруге келуін күту кезінде құралдың жатып қалған уақыты протездік-ортопедиялық құралдың дайындалу мерзіміне енгізілмейді.

40. Протездік-ортопедиялық көмек көрсетуге жол жүрумен, ӨК жеткізушісінің медициналық стационарға жатқызумен, протездеу уақытында болуымен байланысты шығыстарды ПК беруші мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен төлейді.

41. Жол жүру (ПК берушіге дейін және кері қарай) темір жол бойынша қатты плацкарт вагонының, купе вагонының (жұмсақ дивандары төмен орналасқан екі орындық купелі, жатын вагонының жағдайын реттеу құрылғысы бар отыруға арналған жұмсақ креслолары бар вагондарды қоспағанда), мүгедектігі бар адамдарға арналған және әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша жол жүруге жеңілдігі бар мамандандырылған вагонның, су жолдары бойынша – екінші сыныпты тариф бойынша, шосселік немесе топырақты жолдар – ұсынылған билет немесе теміржол вокзалының, автовокзалдың, кемежайдың кассасы берген жол жүру құны туралы анықтама негізінде белгіленген тарифтер бойынша өтеледі.

42. Протездік-ортопедиялық көмек көрсетуге алушылардың жол жүруіне ақы төлеу, шығыстары тек бір жол жүргені үшін өтелетін ұсақ протездік-ортопедиялық құралдарды алушыларды қоспағанда, жылына кемінде екі жол жүргені үшін жүргізіледі. Бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға немесе мүгедектігі бар балаларға ілесіп жүрушілерге протездік-ортопедиялық көмек көрсетуге бір ғана жол жүру шығыстары өтеледі.

1-параграф. Протездермен қамтамасыз ету тәртібі

43. Бастапқы протездеу кезінде медициналық көрсеткіштер бойынша оқу-жаттығу ретінде пайдаланылатын қазіргі заманғы технология бойынша протездер алты ай өткеннен кейін жөндеуге жатады.

44. Төменгі аяқ протездерін беру кезінде әрбір протезге жыл сайын үш тыстан беріледі.

45. Кеуде безінің протездері екі іш киіммен (бюстгальтер) беріледі.

46. Шина-былғары, құрама протездер, ортопедиялық аппараттар, тугорлар олар жарамсыз болып қалғаннан кейін, бірақ протездік-ортопедиялық құралдарды, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын ауыстыру мерзімдері өткеннен кейін оларды алған күннен бастап осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес ауыстырылады.

Алушыға протездік-ортопедиялық құралдарды, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын ауыстыру мерзімдерін ескере отырып, кезекке қою туралы және порталға жіберген кезде порталдағы ТП жеткізушісін таңдау қажеттігі туралы смс-хабарлама жіберіледі

47. Егер тағып жүру мерзімі өткеннен кейін протез жарамды күйде болса және алушы жаңа протезге тапсырыс бергісі келмесе, оған осы Қағидалардың 44-тармағына сәйкес тыстар беріледі.

48. Протездерді, оның ішінде жаңа модельдерді мерзімінен бұрын ауыстыру, сондай-ақ кию мерзімін ұзарту, жөндеу туралы, электрондық модульдері бар жаңа (қазіргі заманғы) технологиялар бойынша дайындалған құрама протездерге, протездерге көшу туралы шешімді ТП-ны жеткізуші қабылдайды және облыстардың жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасымен (бұдан әрі – облыстық басқарма) алдын ала келісе отырып, ПК беруші жасайтын тиісті актінің негізінде жүргізіледі.

ПК беруші оның кінәсі бойынша сапасыз дайындау фактісін анықтаған кезде, ақауды жою ПК берушінің қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

2-параграф. Ортопедиялық аяқ киіммен қамтамасыз ету тәртібі

49. Алушылар күрделі және асқынбаған ортопедиялық аяқкиіммен қамтамасыз етіледі.

Күрделі ортопедиялық аяқ киім, оның ішінде қосымша салма кебіс (етік) аяқты 3 сантиметрге (см) және одан да жоғары қысқартқан кезде, паралитикалық, варустық, двиноварустық, вальгустық, жазық вальгустық және қуыс табандар, маймақтық, піл сүйегі, Шопар, Лисфранк және Пирогов бойынша табандардың ампутациялық тұқылдары кезінде дайындалады.

Асқынбаған ортопедиялық аяқ киім аяқты 3 см-ге дейін қысқартқан кезде, метатарсальды сүйектердің бастарын үлкейту кезінде, бойлық және көлденең жалпақ аяқтар, балға тәрізді саусақтар, өкше сүйегінің шоғырлары және аяқтың басқа патологиясы кезінде жасалады.

50. Күрделі ортопедиялық аяқкиім (етіктен басқасы):

1) ҰОС қатысушыларына, ҰОС мүгедектігі бар адамдарына, сондай-ақ ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдарға екі жұп (жазғы немесе қысқы);

2) бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға бір жұп (жазғы немесе қысқы);

3) мүгедектігі бар балаларға – екі жұп (жазғы және қысқы) беріледі.

51. ҰОС мүгедектігі бар адамдарына, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға екі қолы бірдей кесілгенде не екі қолының функциялары күрт төмендегенде не омыртқа жотасы зақымданғанда, сондай-ақ жамбас-сан буындарындағы анкилоздар кезінде бүйірлік резеңкелері бар аяқкиім беріледі.

52. Үшінші топтағы мүгедектігі бар адамдар күрделі ортопедиялық аяқкиіммен (жазғы немесе қысқы) мемлекеттік сатып алу туралы шартта көзделген құнының немесе кепілдік берілген соманың 50 пайызын өз қаражаты есебінен дербес төлей отырып қамтамасыз етіледі.

53. Ортопедиялық аяқкиім дайындауға арналған технологияда көзделгеннен тыс қызметтер мен жұмыстарды (шілтерлі тігіс, микро кеуекті табан, ранттық өңдеу, үлбірлі жылытқыш не басқа да жақсартылған өңдеу), дайындаудың жеделдігін ҰОС қатысушыларын, ҰОС мүгедектігі бар адамдарын, сондай-ақ ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдарды және мүгедектігі бар балаларды қоспағанда, алушы төлейді.

54. Мүгедектігі бар адамдарға ортопедиялық аяқкиімнің орнына олардың қалауы бойынша өз қаражаты есебінен етік дайындалады. Бұл жағдайда алушыға ортопедиялық аяқкиіммен қамтамасыз етуге көзделген сомада етіктің құнына жеңілдік беріледі.

55. Алушының протездік-ортопедиялық аяқкиімін жөндеу оның өз қаражаты есебінен жүргізіледі.

3-параграф. Аппараттарға (протездерге) аяқ киіммен қамтамасыз ету тәртібі

56. ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары, сондай-ақ ҰОС мүгедектігі бар адамдары теңестірілген адамдар аппараттарға (протездерге) бір жұп аяқкиіммен қамтамасыз етіледі.

Мүгедектігі бар балалар екі жұп аяқкиіммен (жазғы және қысқы) қамтамасыз етіледі.

57. Бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдар аппараттарға (протездерге) арналған бір жұп аяқкиіммен мемлекеттік сатып алу туралы шартта көзделген құнның немесе кепілдік берілген соманың 50 пайызын өз қаражаты есебінен дербес төлей отырып қамтамасыз етіледі.

Үшінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға аппараттарға (протездерге) арналған аяқкиім олардың өз қаражаты есебінен дайындалады.

58. Мүгедектігі бар адамдарға аяқкиімнің орнына аппараттарға (протездерге) қалауы бойынша өз қаражаты есебінен етік дайындалады. Бұл жағдайда алушыға аппараттарға (протездерге) аяқкиіммен қамтамасыз етуге көзделген сомада етіктің құнына жеңілдік беріледі.

4-параграф. Емдеу-профилактикамен қамтамасыз ету тәртібі протездік-ортопедиялық құралдармен

59. Емдеу-профилактикалық протездік-ортопедиялық құралдармен:

1) ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары, сондай-ақ ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдар;

2) мүгедектігі бар балалар қамтамасыз етіледі.

60. Жалпы аурудан және бала кезінен бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдар мүгедектікке әкеп соққан ауруларды не жарақаттарды емдеуге арналған емдеу-профилактикалық протездік-ортопедиялық құралдармен мемлекеттік сатып алу туралы шартта көзделген құнының немесе кепілдік берілген соманың 50 пайызын өз қаражаты есебінен дербес төлей отырып қамтамасыз етіледі.

Үшінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға емдеу-алдын алу құралдары өз қаражаты есебінен дайындалады.

4-тарау. «Мүгедектігі бар адамдарға техникалық қосымша (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

1-параграф. Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері арқылы өтініш негізінде «Мүгедектігі бар адамдарға техникалық қосымша (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметті көрсету тәртібі

61. Осы Қағидалардың 11-қосымшасына (бұдан әрі – ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесі) сәйкес «Мүгедектігі бар адамдарды техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге арналған құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін алу үшін өтініш беруші тұрғылықты жері бойынша Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне «Жеке басты куәландыратын құжаттар туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес ұсынылатын өтінішпен және мүгедектігі бар адамның жеке басын куәландыратын құжатпен не цифрлық құжаттар сервисінен (сәйкестендіру үшін) электрондық құжатпен жүгінеді.

62. Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімдерінің жауапты қызметкерлері өтінішті қабылдау кезінде:

1) жеке басты куәландыратын құжат туралы не цифрлық құжаттар сервисінен алынған электрондық құжат туралы;

2) мүгедектікті белгілеу туралы;

3) АОЖБ-да әзірленген іс-шаралар туралы мәліметтерді автоматты түрде қалыптастыру үшін алушының жеке сәйкестендіру нөмірі сұратылады.

Жұмыста мертігуге ұшыраған немесе кәсіптік ауруға шалдыққан мүгедектігі бар адамдар протездік-ортопедиялық көмек алуға өтініш берген кезде:

1) өндірістегі мүгедектікке алып келген жазатайым оқиға туралы;

2) кінәсінан жұмыста мертігуге ұшырау немесе кәсіптік ауруға шалдығу болған жұмыс берушінің – дара кәсіпкердің қызметін тоқтату немесе заңды тұлғаны тарату туралы қосымша мәліметтер сұратылады.

ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары және ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдар өтінішке ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары немесе ҰОС мүгедектігі бар адамына теңестірілген адам куәлігін қоса береді.

Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған кезде өтінішке қағаз жеткізгіштегі тиісті құжаттардың көшірмелері және салыстырып тексеру үшін түпнұсқалары қоса беріледі.

Ұсынылған түпнұсқалармен сәйкестендіргеннен кейін құжаттардың көшірмелерін өтінішті қабылдаған жауапты қызметкер тиісті құжаттардың қабылданғаны туралы қолхатқа немесе осы Қағидалардың 63-тармағына сәйкес берілетін талонға белгі қою арқылы куәландырады, содан кейін құжаттардың түпнұсқалары өтініш берушіге қайтарылады.

63. Құжаттарды беру кезінде өтініш берушіге:

Мемлекеттік корпорацияда – тиісті құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат;

қалалық басқармаларда, жұмыспен қамту бөлімдерінде – тіркелген және мемлекеттік қызметті алатын күні, құжаттарды қабылдаған адамның тегі мен аты-жөні көрсетілген талон беріледі.

64. Өтініш беруші осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген құжаттардың толық топтамасын ұсынбаған және (немесе) қолданылу мерзімі өткен мәліметтерді (құжаттарды) ұсынған кезде Мемлекеттік

корпорацияның, қалалық басқарманың бөлімшелері, жұмыспен қамту бөлімдері өтінішті қабылдаудан бас тартады және осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша құжаттарды қабылдаудан бас тарту туралы қолхат береді.

65. Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген құжаттардың топтамасы сәйкес келген жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі бес жұмыс күні ішінде құжаттарды қарайды.

Мемлекеттік корпорация бөлімшесінің құжаттарды қабылдау күні мемлекеттік қызметті көрсету мерзіміне кірмейді.

Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағында көзделген негіздер болған кезде, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі ӘРПК-нің 73-бабына сәйкес өтініш берушіге мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім туралы, сондай-ақ өтініш берушіге алдын ала шешім бойынша позициясын білдіру мүмкіндігі үшін тыңдауды өткізу уақыты мен орны (тәсілі) туралы хабарлайды.

Тыңдау туралы хабарлама алдын ала, бірақ мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі аяқталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей жіберіледі. Тыңдау хабардар етілген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Тыңдау нәтижелері бойынша өтініш берушіге қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің уәкілетті адамының ЭЦҚ қойылған электрондық құжат нысанында оң нәтиже немесе мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі.

Мемлекеттік корпорация өтініш берушіні мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелері туралы өтініш берушінің абоненттік құрылғысына смс-хабарлама беру арқылы хабардар етеді.

Мемлекеттік корпорация нәтижені бір ай бойы сақтауды қамтамасыз етеді, содан кейін оларды одан әрі сақтау үшін қалалық басқармаларға, жұмыспен қамту бөлімдеріне береді. Өтініш беруші бір ай өткен соң жүтінген кезде Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың бөлімшелерінің, жұмыспен қамту бөлімдерінің сұрау салуы бойынша бір жұмыс күні ішінде дайын құжаттарды өтініш берушіге беру үшін Мемлекеттік корпорацияға жібереді.

66. Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі туралы осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша хабарлама беріледі.

67. Қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің және (немесе) олардың лауазымды адамдарының, Мемлекеттік корпорацияның қызметкерлерінің мемлекеттік қызметті көрсету мәселелері бойынша шешімдеріне, әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағымдану:

1) қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің және (немесе) олардың лауазымды адамдарының әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым осы Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінде көрсетілген мекенжайлар бойынша қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері басшыларының атына беріледі.

Шағым жазбаша нысанда почта арқылы немесе қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдерінің кеңсесі арқылы қолма-қол беріледі.

Шағымды қабылдаған адамның тегі мен аты-жөнін, берілген шағымға жауап алу мерзімі мен орнын көрсете отырып, қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің кеңсесінде тіркеу (мөртабан, кіріс нөмірі және күні) шағымның қабылданғанын растау болып табылады;

2) Мемлекеттік корпорация қызметкерінің әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым осы Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінде көрсетілген мекенжайлар мен телефондар бойынша Мемлекеттік корпорацияның басшысына жіберіледі.

Қолма-қол да, почта арқылы да келіп түскен шағымның Мемлекеттік корпорацияға кеңсесінде қабылданғанын растау оны тіркеу (мөртабан, кіріс нөмірі және тіркеу күні шағымның екінші данасына немесе шағымға ілеспе хатқа қойылады) болып табылады.

Мемлекеттік қызметті көрсету мәселелері бойынша шағымды қарауды жоғары тұрған әкімшілік орган, лауазымды адам, мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – шағымды қарайтын орган) жүргізеді.

Жұмыспен қамту бөлімінің және Мемлекеттік корпорацияның атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірілмей және әкімшілік іс шағымды қарайтын органға жіберіледі.

Бұл ретте, Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімі, егер үш жұмыс күні ішінде шағымда көрсетілген талаптарды толық қанағаттандыратын шешім не өзге де әкімшілік әрекет қабылдаса, шағымды қарайтын органға жібермеуге құқылы.

Қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы тіркелген күнінен бастап бес жұмыс күні ішінде қаралуға жатады.

Көрсетілген мемлекеттік қызметті нәтижелерімен келіспеген кезде өтініш беруші мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органға шағыммен жүгінеді.

Мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органның атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы тіркелген күнінен бастап он бес жұмыс күні ішінде қаралуға жатады.

Егер заңда өзгеше көзделмесе, сотқа дейінгі тәртіппен шағым жасалғаннан кейін сотқа жүгінуге жол беріледі.

**2-параграф. «Мүгедектігі бар адамдарға техникалық қосымша
(компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу»
проактивті мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі**

68. МӘС Қағидаларға сәйкес судротехникалық, тифлотехникалық және міндетті гигиеналық құралдарды ұсынуға іс-шараларды қамтитын ОЖБ «МОДБ» ААЖ қалыптастырылғаннан кейін ОЖБ-ның деректері автоматты түрде «Е-Собес» АЖЖ көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына мемлекеттік қызметті көрсетуге сұрау салумен смс-хабарлама жіберуге бастамашылық жасайды.

Көрсетілетін қызметті алушы смс-хабарлама арқылы тиісті кодпен проактивті қызмет көрсетуге келісімін немесе бас тартуын растайды.

69. Көрсетілетін қызметті алушыдан проактивті қызмет көрсетуге келісім алған кезде оған осы қызметті ұсынуға құжаттардың рәсімделгенін растау туралы смс-хабарлама жіберіледі.

Проактивті қызмет арқылы судротехникалық, тифлотехникалық және міндетті гигиеналық құралдарды ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеуге өтініш берген күн осы қызметті ұсынуға құжаттарды рәсімдеуге келісім алған күн болып саналады.

Қызмет көрсету мерзімі келісу түскен күннен бастап бес жұмыс күнін құрайды.

70. Көрсетілетін қызметті алушыдан жауап болмаған жағдайда, сұрау салу жіберілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде сұрау жойылады және көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне жүгінудің себебі мен қажеттілігін көрсете отырып, ОТҚ-мен қамтамасыз етуге құжаттарды рәсімдеудің мүмкін еместігі туралы смс-хабарлама жіберіледі.

71. Көрсетілетін қызметті алушы проактивті қызмет көрсетуден бас тартқан кезде көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне жүгінудің себебі мен қажеттілігін көрсете отырып, ОТҚ-мен қамтамасыз етуге құжаттарды рәсімдеудің мүмкін еместігі туралы смс-хабарлама жіберіледі.

72. Проактивті қызмет көрсетуге келісім алған кезде қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің маманы «Е-Собес» ААЖ арқылы көрсетілетін қызметті алушыны ОТҚ мүгедектігі бар адамдарын қамтамасыз ету үшін құжаттарды рәсімдеу жөнінде қабылданған шешім туралы көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына смс-хабарлама арқылы хабардар етеді. Жөргектермен қамтамасыз ету кезінде көрсетілетін қызметті алушыға қажетті мөлшерді көрсетуге сұрау салумен смс-хабарлама жіберіледі.

73. Жіберілген смс-хабарламалар осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша смс-хабарламалар электрондық журналында тіркеледі.

74. Мүгедектігі бар адамдарды ОТҚ қамтамасыз ету үшін проактивті қызмет арқылы ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеу кезінде ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көзделген қажетті мәліметтерді алу үшін ақпараттық жүйелерге сұрау салу автоматты түрде «Е-Собес» ААЖ-дан жүзеге асырылады.

3-параграф. Веб-порталы арқылы «Мүгедектігі бар адамдарға техникалық қосымша (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

75. Мемлекеттік қызметті алу үшін өтініш беруші қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне өтінішті осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша веб-портал арқылы жолдайды.

Өтінішті «электрондық үкімет» шлюзі арқылы берген кезде:

- 1) жеке басты куәландыратын құжат туралы не цифрлық құжаттар сервисінен алынған электрондық құжат туралы;
- 2) мүгедектікті белгілеу туралы;
- 3) АОЖБ-да әзірленген іс-шаралар туралы мәліметтерді автоматты түрде қалыптастыру үшін мүгедектің жеке сәйкестендіру нөмірі сұратылады.

Қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі портал хабарламасына жауап ретінде бір реттік пароль беру немесе қысқа мәтіндік хабарлама жіберу жолымен пайдаланушының порталда тіркелген ұялы байланысының абоненттік құрылғысы арқылы ұсынылған іске асырылған интеграция арқылы цифрлық құжаттарды цифрлық құжаттар сервисінен алады.

76. Қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі өтініш берушінің «жеке кабинетіне» мемлекеттік қызметті көрсетуге сұрау салудың қабылданғаны туралы мәртебе жібереді.

77. Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес ОТҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген мәліметтер сәйкес келген жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі бес жұмыс күні ішінде құжаттарды қарайды, қорытындысы бойынша өтініш берушіге осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі туралы хабарлама береді.

Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағында көзделген негіздер болған кезде қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі ӘРПК-нің 73-бабына сәйкес өтініш берушіге мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім туралы, сондай-ақ өтініш берушіге алдын ала шешім бойынша позициясын

білдіру мүмкіндігі үшін тыңдауды өткізу уақыты мен орны (тәсілі) туралы хабарлайды.

Тыңдау туралы хабарлама алдын ала, бірақ мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі аяқталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей жіберіледі. Тыңдау хабардар етілген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Тыңдау нәтижелері бойынша өтініш берушіге қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің уәкілетті адамның ЭЦҚ қойылған электрондық құжат нысанында оң нәтиже немесе мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі.

78. Веб-портал арқылы жүгінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі уәкілетті адамның ЭЦҚ қойылған электрондық құжат нысанында өтініш берушінің «жеке кабинетіне» жіберіледі.

79. Заңының 5-бабы 2-тармағының 11-тармақшасына сәйкес көрсетілетін қызметті беруші ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен мемлекеттік қызметті көрсету сатысы туралы мемлекеттік қызметті көрсету мониторингінің ақпараттық жүйесіне деректерді енгізуді қамтамасыз етеді.

5-тарау. Мүгедектігі бар адамдарды техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз ету тәртібі

1-параграф. Сурдотехникалық құралдарымен қамтамасыз ету тәртібі

80. Есту протезі, қалдық естуді электроакустикалық түзету балалар мен ересек халықтың ерекшеліктерін ескере отырып, оларды есту аппаратына бейімдеуге міндетті түрде үйрете отырып, сондай-ақ оны пайдалану және ұзақ пайдалану бойынша дағдыларды игере отырып жүргізіледі.

Екі жақты есту қабілетінің жоғалуы кезінде екі есту аппаратымен бинауральды есту протездеуі немесе бір құлаққа есту аппаратымен және екінші құлаққа сөйлеу процессорымен бимодальді есту протездеуі жүргізіледі.

81. Есту аппараттарымен, оларға қоректендіру көздерімен (техникалық көрсеткіштер бойынша кемінде 36 батарея), жиынтықтаушы бұйымдармен, жеке құлақ қосымша беттермен, қосалқы бөлшектермен қамтамасыз етуді, сурдологиялық тексеруді, есту протездік көмегін, іріктеуді, сервистік қызмет көрсетуді, сондай-ақ кепілдік берілген мерзім шеңберінде немесе кепілдік берілген мерзім аяқталғаннан кейін пайдалану кезеңінде бір рет жөндеуді есту протездік көмек көрсетуге және медициналық оңалтуға маманданған, тиісті материалдық-техникалық базасы мен мамандары бар сурдотехникалық құралдарды беруші (бұдан әрі – СҚ беруші) жүргізеді.

82. СҚ беруші естуді протездеу, жөндеу кезінде осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық-әлеуметтік картаны толтырады.

Протездеудің медициналық-әлеуметтік картасы тұрақты сақталады.

83. Есту аппаратымен мерзімінен бұрын қамтамасыз ету туралы шешімді қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімдері:

1) есту қабілеті нашарлаған және есту аппаратының басқа түрімен есту қабілетін түзету қажет болған кезде;

2) есту аппараты ұрланған немесе жоғалған кезде тиісті құжаттардың негізінде қабылдайды. Есту аппараты ұрланған кезде өтініш берушінің тұрғылықты жері бойынша ішкі істер органдарынан анықтама ұсынылады.

84. Қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі:

1) сөйлеу процессорларының саны мен түрін (моделін) көрсете отырып, сөйлеу процессорын ауыстыру қызметіне қажеттілікті айқындайды;

2) есту аппараттарымен естуді протездеуге, оның ішінде сүйек дыбыс өткізгіштігіне қажеттілікті айқындайды;

3) кохлеарлық импланты бар мүгедектігі бар адамдарды сөйлеу процессорын есту аппараттарымен, оның ішінде сүйек дыбыс өткізгіштігімен ауыстыру қызметін алу үшін кохлеарлық импланттары бар мүгедектерді жіберу бойынша жұмысты ұйымдастырады.

85. СҚ беруші мүгедектігі бар адамды:

1) маркасы мен моделі оған орнатылған кохлеарлық имплантпен үйлесімді сөйлеу процессорымен;

2) есту аппаратымен, оның ішінде есту дәрежесін ескере отырып, сүйек дыбыс өткізгіштігі бар есту аппаратымен қамтамасыз етеді.

86. Сөйлеу процессорын ауыстыруға жіберілген кохлеарлық импланттары бар мүгедектігі бар адамдар (олардың заңды өкілдері) СҚ берушіге:

1) мүгедектігі бар адамның жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін;

2) мүгедектігі бар балаға сөйлеу процессорын ауыстыру бойынша қызмет көрсетуге өтініш берген кезде – ата-анасының (қорғаншыларының, қамқоршыларының) бірінің жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін ұсынады.

87. Есту-сөйлеуге бейімдеуді Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің «Әлеуметтік оңалтуды дамытудың ғылыми-практикалық орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорын (бұдан әрі – ұйым) кохлеарлық имплантация операциясынан кейінгі алғашқы бес жыл ішінде жүргізіледі.

Әлеуметтік оңалту шеңберінде кохлеарлық имплантациядан кейін есту қабілеті бұзылған мүгедектігі бар балалардың есту-сөйлеу бейімделуі мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен күндізгі және (немесе) тәулік бойы бақылау жағдайларында жүргізіледі.

Есту-сөйлеуге бейімдеудің бір курсы:

1) күндізгі бақылау 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүргізіледі;

2) кемінде күнтізбелік 15 (он бес) күн бойы тәулік бойы бақылау.

88. Тұру үшін үй-жайды жалға алу және тамақтану шығыстары тәулік бойы бақылау жағдайында есту-сөйлеу бейімделуінен өтетін кохлеарлық импланты бар мүгедектігі бар баланы және оны алып жүретін ата-анасын (заңды өкілін), сондай-ақ олардың баратын жеріне дейін және кері қайтуға жылына бір рет жол жүру шығыстарын ұйым мемлекеттік бюджеттің жоспарланған қаражаты шеңберінде қамтамасыз етеді.

Жол жүру (ұйымға дейін және кері қарай) ұсынылған билет немесе жол жүру құны туралы теміржол вокзалының, автовокзалдың, кемежайдың кассасы берген анықтамасы негізінде мүгедектігі бар адамдарға арналған

мамандандырылған вагонның темір жол бойынша қатаң плацкарт вагонының, купе вагонының (жұмсақ дивандары төмен орналасқан екі орындық купелі, ұйықтайтын вагонының жағдайын реттеу құрылғысы бар отыруға арналған жұмсақ креслолары бар вагондарды қоспағанда) тарифі бойынша, су жолдары бойынша – екінші сыныпты тариф бойынша, тас жол немесе топырақты жолдар бойынша – белгіленген тарифтер бойынша өтеледі.

2-параграф. Тифлотехникалық құралдармен қамтамасыз ету тәртібі

89. Мүгедектігі бар адамдар сөз шығаратын глюкометр жиынтығына кіретін қандағы қант деңгейін анықтауға арналған тест жолақшалары 300 данада қамтамасыз етіледі.

Глюкометр жиынтығына кіретін тест жолақшаларын пайдаланғаннан кейін қандағы қант деңгейін анықтауға арналған тест жолақшаларын мүгедектігі бар адамдар өз қаражаты есебінен сатып алады.

90. Көру қабілеті бұзылған мүгедектігі бар адамдар:

саны 3 дана жіп тартқыштармен;

саны 25 дана тігін инелерімен;

бір жылдан кем емес мерзімге 1500 парақтан тұратын бедерлі-нүктелі қаріппен жазуға арналған қағазбен жабдықталады.

Брайль қарпіндегі сөйлейтін өзіндік оқулық, брайль бойынша жиналмалы әліппе мүгедектігі бар адамға бір рет, өмір бойы беріледі.

91. Мүгедектігі бар адамдар сөйлеу синтезі бар экрандық қол жеткізу бағдарламалық қамтамасыз етуі бар ноутбукпен не Ақпаратты енгізу/шығару кіріктірілген Брайль қарпі бар сөйлеу синтезі бар портативті тифлокомпьютермен қамтамасыз етіледі.

Сөйлеу синтезі бар экрандық қол жеткізу бағдарламасымен қамтамасыз етілген ноутбукті Брайль қарпімен ақпаратты енгізу/шығару кіріктірілген сөйлеу синтезі бар портативті тифлокомпьютерге немесе сөйлеу Брайль қарпімен ақпаратты енгізу/шығару кіріктірілген сөйлеу синтезі бар портативті тифлокомпьютерін сөйлеу синтезі бар экрандық қол жеткізу бағдарламасымен

қамтамасыз етілген ноутбукке ауыстыру бұрын берілген құралды ауыстыру мерзімі өткен соң жүргізіледі.

3-параграф. Міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету тәртібі

92. Мүгедектігі бар адамдар өтініш берген күннен бастап міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз етіледі.

93. Міндетті гигиеналық құралдар мүгедектігі бар адамдарға бір жылға төмендегідей мөлшерде беріледі:

1) зәрді және (немесе) нәжісті ұстамау типі бойынша жамбас органдарының қызметі бұзылған мүгедектігі бар адамдарға арналған жөргектер – 1460 дана (күніне 4 дана), алушының қалауы бойынша тоқсан сайын кемінде 360 дана қамтамасыз ету;

2) несеп-жыныс жүйесінің стомасы бар мүгедектігі бар адамдарға арналған несеп қабылдағыштар (уроқабылдағыштар) – 365 дана (күніне 1 дана), көрсетілетін қызметті алушының қалауы бойынша тоқсан сайын қамтамасыз ету – тоқсанда кемінде 90 дана;

3) ішек стомасы бар мүгедектігі бар адамдарға арналған нәжіс қабылдағыштар – 365 дана (күніне 1 дана), алушының қалауы бойынша тоқсан сайын қамтамасыз ету – тоқсанда кемінде 90 дана;

4) сіңіргіш жаймалар (жаялықтар) – 365 дана (күніне 1 дана), алушының қалауы бойынша тоқсан сайын қамтамасыз ету – тоқсанда кемінде 90 дана;

5) катетер – 12 дана (айына 1 дана);

6) Спина бифид (Spina bifida) диагнозы қойылған мүгедектер үшін бір рет қолданылатын катетерлер – 2190 дана (күніне 6 дана), алушының қалауы бойынша тоқсан сайын қамтамасыз ету – тоқсанда кемінде 540 дана;

7) стоманың айналасындағы теріні қорғау және тегістеуге арналған паста-герметик – 12 дана (айына 1 дана);

8) стома айналасындағы теріні қорғауға және күтуге арналған қорғаныс кремі – 12 дана (айына 1 дана);

9) стома айналасындағы теріні қорғауға және күтуге арналған сіңіргіш ұнтақ (опа) – 12 дана (айына 1 дана);

10) иісті бейтараптандырғыш – 12 дана (айына 1 дана);

11) стома айналасындағы немесе қасаға тұсындағы теріні күтуге және өңдеуге арналған тазартқыш-12 дана (айына 1 дана).

Портал арқылы гигиеналық құралдарға тапсырыс беру кезінде алушы осы міндетті гигиеналық құралдарды жеткізушіден (бұдан әрі – МГҚ беруші) сатып алынатын тауардың санын, бірақ осы тармақта көрсетілген саннан асырмай және кем дегенде тоқсандық нормада (қалған саны) көрсетеді.

94. Жөргектерді беруге өтініш берген кезде өтініш беруші салмағын, жамбас көлемін және бел көлемін көрсетеді.

Жеке параметрлерге және несеп шығарудың бұзылу дәрежесіне қарай мүгедектігі бар адамдар жөргектермен қамтамасыз етіледі:

белде 55 (см) см-ге дейін, әдеттегі сіңімділігі (тәуліктік диурездің 20 %-на дейін немесе 2310 миллилитрге (мл) дейін);

белде 55 см-ге дейін, сіңіргіштігі жоғары (тәуліктік диурездің 50 %-дан астам немесе 2310 мл-ден астам);

белде 55 см-ден астам, әдеттегі сіңімділігі (тәуліктік диурездің 20 %-на дейін немесе 2310 мл-ге дейін);

белде 55 см-ден астам, сіңіргіштігі жоғары (тәуліктік диурездің 50 %-дан астам немесе 2310 мл-ден астам);

белде 75 см-ден астам, әдеттегі сіңімділігі (тәуліктік диурездің 20 %-на дейін немесе 2310 мл-ге дейін);

белде 75 см-ден астам, сіңіргіштігі жоғары (тәуліктік диурездің 50 %-дан астам немесе 2310 мл-ден астам);

белде 100 см-ден астам, әдеттегі сіңімділігі (тәуліктік диурездің 20 %-на дейін немесе 2310 мл-ге дейін);

белде 100 см-ден астам, сіңіргіштігі жоғары (тәуліктік диурездің 50 %-дан астам немесе 2310 мл-ден астам);

белде 130 см-ден астам, әдеттегі сіңімділігі (тәуліктік диурездің 20 %-на дейін немесе 2310 мл-ге дейін);

белде 130 см-ден астам, сіңімділігі жоғары (тәуліктік диурездің 50 %-дан астам немесе 2310 мл-ден астам).

Мүгедектігі бар балалар дене салмағына қарай: 5 килограмға (кг) дейін, 7 кг-ға дейін, 9 кг-ға дейін, қоса алғанда 20 кг-ға дейін және 20 кг-нан астам жөргектермен қамтамасыз етіледі.

95. Мүгедектігі бар адамның физиологиялық параметрлері өзгерген кезде, ол одан әрі бір өлшемді жөргектермен қамтамасыз етуден бас тартады және тиісті мөлшердегі жөргектермен қамтамасыз етуге өтініш береді.

Бұл ретте, жылына жалпы саны 1460 данадан аспауы тиіс.

96. Спина бифида (Spina bifida) диагнозы қойылған мүгедектігі бар адам оның қалауы бойынша бір реттік пайдаланылатын катетерлермен қамтамасыз етіледі:

майланған;

майланбаған.

Мүгедектігі бар адам бір катетер түрін одан әрі қамтамасыз етуден бас тартуына болады және катетердің басқа түрімен, бірақ жылына екі реттен артық емес қамтамасыз етуге өтініш бере алады.

Бұл ретте, жалпы саны жылына 2190 данадан аспауға тиіс.

97. Оңалту-сараптамалық диагностика негізінде мүгедектігі бар адамдар: аяққа бекітуге арналған немесе төсек жанындағы несеп қабылдағыштармен; бір немесе екі компонентті, әр түрлі пластиналары бар дренаждалатын немесе дренаждалмайтын уроқабылдағыштармен;

бір немесе екі компонентті, әр түрлі пластиналары бар дренаждалатын немесе дренаждалмайтын нәжіс қабылдағыштармен;

санитарлық жабдықтары бар кресло-орындықпен;

дәретхана бөлмелеріне арналған тіреуіш қайырмалы тұтқалармен;

ванна бөлмелері үшін тұтқалармен қамтамасыз етіледі.

6-тарау. «Мүгедектігі бар адамдарды жүріп-тұрудың арнайы құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

1-параграф. Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімшелері арқылы өтініш беру негізінде «Мүгедектігі бар адамдарды жүріп-тұрудың арнайы құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

98. «Мүгедектігі бар адамдарды арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз етуге арналған құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін алу үшін өтініш беруші осы Қағидаларға 13-қосымшаға (бұдан әрі – АЖҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесі) сәйкес тұрғылықты жері бойынша Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне «Жеке басты куәландыратын құжаттар туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес ұсынылатын өтінішпен және мүгедектігі бар адамның жеке басын куәландыратын құжатпен не цифрлық құжаттар сервисінен (сәйкестендіру үшін) электрондық құжатпен жүгінеді.

99. Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімдерінің жауапты қызметкерлері өтінішті қабылдау кезінде:

1) жеке басты куәландыратын құжат туралы не цифрлық құжаттар сервисінен алынған электрондық құжат туралы;

2) мүгедектікті белгілеу туралы;

3) АОЖБ-да әзірленген іс-шаралар туралы мәліметтерді алу үшін «электрондық үкімет» шлюзі арқылы мемлекеттік органдардың және (немесе) ұйымдардың ақпараттық жүйелеріне (бұдан әрі – ақпараттық жүйелер) мүгедектігі бар адамның ЖСН арқылы сұрау салуды қалыптастырады.

Жұмыста мертігуге ұшыраған немесе кәсіптік ауруға шалдыққан мүгедектігі бар адамдар арнаулы жүріп-тұру құралдарын алуға өтініш берген кезде:

1) өндірістегі мүгедектікке алып келген жазатайым оқиға туралы;

2) кінәсінен жұмыста мертiгуге ұшырау немесе кәсiптiк ауруға шалдығу болған жұмыс берушiнiң – дара кәсiпкердiң қызметiн тоқтату немесе заңды тұлғаны тарату туралы қосымша мәлiметтер сұратылады.

ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектiгi бар адамдары және ҰОС мүгедектiгi бар адамдарына теңестiрiлген адамдар өтiнiшке ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектiгi бар адамының және ҰОС мүгедектiгi бар адамына теңестiрiлген адамның куәлiгiн бередi.

Ақпараттық жүйелерде мәлiметтер болмаған кезде өтiнiшке қағаз жеткiзгiштегi тиiстi құжаттардың көшiрмелерi және салыстырып тексеру үшiн түпнұсқалары қоса берiледi.

Ұсынылған түпнұсқалармен сәйкестендiргеннен кейiн құжаттардың көшiрмелерiн өтiнiштi қабылдаған жауапты қызметкер тиiстi құжаттардың қабылданғаны туралы қолхатқа немесе осы Қағидалардың 100-тармағына сәйкес берiлетiн талонға белгi қою арқылы куәландырады, содан кейiн құжаттардың түпнұсқалары өтiнiш берушiге қайтарылады.

100. Құжаттарды беру кезiнде өтiнiш берушiге:

Мемлекеттiк корпорацияға – тиiстi құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат;

қалалық басқармаларда, жұмыспен қамту бөлiмдерiнде – тiркелген және мемлекеттiк қызметтi алатын күнi, құжаттарды қабылдаған адамның тегi мен аты-жөнi көрсетiлген талон берiледi.

101. Өтiнiш берушi АЖҚ мемлекеттiк қызметтi көрсетуге қойылатын негiзгi талаптар тiзбесiнiң 8-тармағында көрсетiлген құжаттардың толық топтамасын ұсынбаған және (немесе) қолданылу мерзiмi өткен құжаттарды ұсынған кезде Мемлекеттiк корпорацияның, қалалық басқарманың бөлiмшелерi, жұмыспен қамту бөлiмдерi өтiнiштi қабылдаудан бас тартады және осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша құжаттарды қабылдаудан бас тарту туралы қолхат бередi.

102. Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес АЖҚ мемлекеттiк қызметтi көрсетуге қойылатын негiзгi талаптар тiзбесiнiң 8-тармағында көрсетiлген құжаттардың топтамасы сәйкес келген жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлiмi бес жұмыс күнi iшiнде құжаттарды қарайды.

Мемлекеттік корпорацияның құжаттарды қабылдау күні мемлекеттік қызметті көрсету мерзіміне кірмейді.

Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес АЖҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағында көзделген негіздер болған жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі ӘРПК-інің 73-бабына сәйкес өтініш берушіге мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім туралы, сондай-ақ өтініш берушіге алдын ала шешім бойынша позициясын білдіру мүмкіндігі үшін тыңдауды өткізу уақыты мен орны (тәсілі) туралы хабарлайды.

Тыңдау туралы хабарлама алдын ала, бірақ мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі аяқталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей жіберіледі. Тыңдау хабардар етілген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Тыңдау нәтижелері бойынша өтініш берушіге қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің уәкілетті адамының электрондық цифрлық қолтаңбасы (бұдан әрі – ЭЦҚ) қойылған электрондық құжат нысанында құжаттарды рәсімдеу туралы хабарлама не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі.

Қалалық басқармадан, жұмыспен қамту бөлімінен хабарлама келіп түскеннен кейін Мемлекеттік корпорация өтініш берушіні мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелері туралы өтініш берушінің абоненттік құрылғысына смс-хабарлама беру арқылы хабардар етеді.

Мемлекеттік корпорация нәтижені бір ай бойы сақтауды қамтамасыз етеді, содан кейін оларды одан әрі сақтау үшін қалалық басқармаларға, жұмыспен қамту бөлімдеріне береді. Өтініш беруші бір ай өткен соң жүгінген кезде Мемлекеттік корпорацияның, қалалық басқарманың бөлімшелерінің, жұмыспен қамту бөлімдерінің сұрау салуы бойынша бір жұмыс күні ішінде дайын құжаттарды өтініш берушіге беру үшін Мемлекеттік корпорацияға жібереді.

103. Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі туралы осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша беріледі.

104. Мемлекеттік қызметті көрсету мәселелері бойынша қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің және (немесе) олардың лауазымды адамдарының, Мемлекеттік корпорацияның қызметкерлерінің шешімдеріне, әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағымдану:

1) қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің және (немесе) олардың лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым осы Қағидаларға 13-қосымшаға сәйкес АЖҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінде көрсетілген мекенжайлар бойынша қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері басшыларының атына беріледі;

2) Мемлекеттік корпорация қызметкерінің әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым осы Қағидаларға 13-қосымшаға сәйкес АЖҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінде көрсетілген мекенжайлар мен телефондар бойынша Мемлекеттік корпорацияның басшысына жіберіледі.

Қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне және Мемлекеттік корпорацияға келіп түскен шағым № 4 бұйрықпен бекітілген тәртіппен «Электрондық өтініштер» АТЖ тіркелуге тиіс.

Шағымды тіркеу ӘРПК 64-бабының 3-бөлігінде көзделген мерзімдерде жүргізіледі.

«Электрондық өтініштер» АТЖ-да тіркегеннен кейін әрбір шағым бойынша өтініш берушіге күні мен уақытын, шағым қабылдаған адамның тегі мен аты-жөні, лауазымын көрсете отырып, № 4 бұйрықпен бекітілген нысан бойынша талон беріледі.

Мемлекеттік қызметті көрсету мәселелері бойынша шағымды қарауды жоғары тұрған әкімшілік орган, лауазымды адам, мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – шағымды қарайтын орган) жүргізеді.

Жұмыспен қамту бөлімінің және Мемлекеттік корпорацияның атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірілмей және әкімшілік іс шағымды қарайтын органға жіберіледі.

Бұл ретте, Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімі, егер үш жұмыс күні ішінде шағымда көрсетілген талаптарды толық қанағаттандыратын шешім не өзге де әкімшілік әрекет қабылдаса, шағымды қарайтын органға жібермеуге құқылы.

Қалалық басқармалардың, жұмыспен қамту бөлімдерінің атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы тіркелген күнінен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде қаралуға жатады.

Көрсетілген мемлекеттік қызмет нәтижелерімен келіспеген кезде өтініш беруші мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органға шағыммен жүгінеді.

Мемлекеттік қызметті көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органның атына келіп түскен өтініш берушінің шағымы тіркелген күнінен бастап он бес жұмыс күні ішінде қаралуға жатады.

Егер заңда өзгеше көзделмесе, сотқа дейінгі тәртіппен шағым жасалғаннан кейін сотқа жүгінуге жол беріледі.

2-параграф. «Мүгедектігі бар адамдарды арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды рәсімдеу» проактивті мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

105. МӘС Қағидаларына сәйкес кресло-арбаларды ұсынуға іс-шараларды қамтитын АОЖБ «МОДБ» ААЖ қалыптастырылғаннан кейін АОЖБ-ның деректері автоматты түрде «Е-Собес» АЖЖ жіберіледі. Көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына жұмыспен қамту бөлімінің маманы «Е-Собес» АЖЖ арқылы мемлекеттік қызметті көрсетуге сұрау салумен смс-хабарлама жіберуге бастамашылық жасайды.

Көрсетілетін қызметті алушы проактивті қызметті көрсетуге келісімді немесе бас тартуды смс-хабарлама арқылы тиісті кодпен растайды.

106. Көрсетілетін қызметті алушыдан проактивті қызмет көрсетуге келісім алған кезде оған осы қызметті ұсынуға құжаттардың рәсімделгенін растау туралы смс-хабарлама жіберіледі.

Проактивті қызмет арқылы кресло-арбалар ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеуге өтініш берген күн осы қызметті ұсынуға құжаттарды рәсімдеуге келісім алған күн болып саналады.

Қызмет көрсету мерзімі келісу түскен күннен бастап бес жұмыс күнін құрайды.

107. Көрсетілетін қызметті алушыдан жауап болмаған жағдайда, сұрау салу жіберілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде сұрау жойылады және көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына Мемлекеттік

корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне жүгінудің себебі мен қажеттілігін көрсете отырып, кресло-арба беру үшін құжаттарды ресімдеудің мүмкін еместігі туралы смс-хабарлама жіберіледі.

108. Көрсетілетін қызметті алушы проактивті қызмет көрсетуден бас тартқан кезде көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына «Е-Собес» ААЖ-дан санаторий-курорттық емдеуді ұсыну үшін құжаттарды ресімдеудің мүмкін еместігі туралы Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне жүгінудің себебі мен қажеттілігін көрсете отырып смс-хабарлама жіберіледі.

109. Көрсетілетін қызметті алушының проактивті қызмет көрсетуге келісімін алған кезде қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің маманы «Е-Собес» ААЖ арқылы көрсетілетін қызметті алушыны санаторий-курорттық емдеуді ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеу жөнінде қабылданған шешім туралы абоненттік құрылғысына смс-хабарлама арқылы хабардар етеді.

110. Көрсетілетін қызметті алушыға жіберілген смс-хабарламалар осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша смс-хабарламалар электрондық журналында тіркеледі.

111. Кресло-арбаларды ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеу кезінде АЖҚ осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көзделген қажетті мәліметтерді алу үшін ақпараттық жүйелерге сұрау салулар «Е-Собес» ААЖ-дан автоматты түрде жүзеге асырылады.

3-параграф. Веб-порталы арқылы «Мүгедектігі бар адамдарды арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды рәсімдеу» мемлекеттік қызметін көрсету тәртібі

112. Мемлекеттік қызметті алу үшін өтініш беруші қалалық басқармаға, жұмыспен қамту бөліміне өтінішті осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша веб-портал арқылы жолдайды.

Өтінішті «электрондық үкімет» шлюзі арқылы берген кезде:

1) жеке басты куәландыратын құжат туралы не цифрлық құжаттар сервисінен алынған электрондық құжат туралы;

2) мүгедектікті белгілеу туралы;

3) АОЖБ-да әзірленген іс-шаралар туралы мәліметтерді автоматты түрде қалыптастыру үшін мүгедектігі бар адамның ЖСН сұратылады.

Қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі портал хабарламасына жауап ретінде бір реттік пароль беру немесе қысқа мәтіндік хабарлама жіберу жолымен пайдаланушының порталда тіркелген ұялы байланысының абоненттік құрылғысы арқылы ұсынылған іске асырылған интеграция арқылы цифрлық құжаттарды цифрлық құжаттар сервисінен алады.

113. Қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі өтініш берушінің «жеке кабинетіне» мемлекеттік қызметті көрсетуге сұрау салудың қабылданғаны туралы мәртебе жібереді.

114. Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес АЖҚ мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 8-тармағында көрсетілген құжаттардың топтамасы сәйкес келген жағдайда, қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі бес жұмыс күні ішінде құжаттарды қарайды, қорытындысы бойынша өтініш берушіге осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі туралы хабарлама береді.

Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес Мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағында көзделген негіздер болған кезде қалалық басқарма, жұмыспен қамту бөлімі ӘРПК-інің 73-бабына сәйкес өтініш берушіге мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім туралы, сондай-ақ өтініш берушіге алдын ала шешім бойынша позициясын білдіру мүмкіндігі үшін тыңдауды өткізу уақыты мен орны (тәсілі) туралы хабарлайды.

Тыңдау туралы хабарлама алдын ала, бірақ мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі аяқталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей жіберіледі. Тыңдау хабардар етілген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Тыңдау нәтижелері бойынша өтініш берушіге қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің уәкілетті адамының ЭЦҚ қойылған электрондық құжат нысанында оң нәтиже не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі.

115. Веб-портал арқылы жүтінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі уәкілетті адамның ЭЦҚ қойылған электрондық құжат нысанында өтініш берушінің «жеке кабинетіне» жіберіледі.

116. Заңының 5-бабы 2-тармағының 11-тармақшасына сәйкес көрсетілетін қызметті беруші ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен мемлекеттік қызметті көрсету сатысы туралы мемлекеттік қызметті көрсету мониторингінің ақпараттық жүйесіне деректерді енгізуді қамтамасыз етеді.

7-тарау. Мүгедектігі бар адамдарды арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз ету тәртібі

117. Мүгедектігі бар адамдар бір мезгілде бөлме кресло-арбасымен және серуендеуге арналған кресло-арбаның бір түрімен не әмбебап кресло-арбаның немесе кресло-каталканың бір түрімен қамтамасыз етіледі.

Бөлме және/немесе серуендеу кресло-арбасын әмбебап кресло-арбаға немесе кресло-каталкасына ауыстыру олардың біреуін ауыстыру мерзімі өткеннен кейін жүргізіледі.

8-тарау. Протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен, кресло-арбалармен портал арқылы қамтамасыз ету тәртібі

118. Осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарын, арнаулы жүріп-тұру құралдарын ұсынуға өтініш «Е-Собес» ААЖ-да тіркелгеннен кейін мүгедектігі бар адамның АОЖБ іс-шаралары кезектілік тәртібімен «Е-Собес» ААЖ-дан порталға беріледі.

119. Мобильді азаматтар базасында өтініш берушінің абоненттік нөмірі туралы мәліметтер болған кезде оның абоненттік құрылғысына «Е-Собес» ААЖ-мен порталда протездік-ортопедиялық көмек, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдар, кресло-арбалар берушіні (бұдан әрі – ОТҚ беруші) авторизациялау және таңдау қажеттілігі туралы смс-хабарлама жіберіледі.

120. Порталдағы ОТҚ берушіні таңдауды өтініш беруші ОЖБ іс-шараларының порталға жіберілгені туралы хабарланған күннен бастап екі ай ішінде жүзеге асырады.

121. Өтініш берушіде интернет-ресурсқа қолжетімділік болмаған жағдайда, өтініш беруші Мемлекеттік корпорацияның, халықты жұмыспен қамту орталығының, қалалық басқарманың, жұмыспен қамту бөлімінің өзіне-өзі қызмет көрсету секторына жүгінеді.

122. Өтініш беруші ОТҚ берушіні таңдамаған жағдайда АОЖБ деректері порталға берілген күннен бастап бір ай ішінде өтініш берушінің абоненттік құрылғысына «Е-Собес» ААЖ-дан келесі ай ішінде порталда ОТҚ жеткізушісін таңдау қажеттілігі туралы смс-хабарлама жіберіледі.

123. АОЖБ деректерін порталға берген күннен бастап екі ай өткен соң өтініш берушіде порталда ОТҚ жеткізушісін таңдау мүмкіндігі бұғатталады және өтініш берушінің абоненттік құрылғысына себебін көрсете отырып, ОТҚ берушіні таңдау мүмкіндігін бұғаттау туралы смс-хабарлама жіберіледі. Порталдағы ОТҚ берушіні таңдауды жаңарту үшін өтініш беруші порталдағы жеке кабинетте «өнім берушіні таңдауды іске қосу батырмасын» басады. ОТҚ берушіні таңдауды іске қосу туралы мәліметтер порталдан «Е-Собес» ААЖ-ға автоматты түрде беріледі, одан кейін өтініш беруші «Е-Собес» ААЖ-дағы кезектілікті ескере отырып, ОТҚ берушіні таңдайды.

124. Портал арқылы ОТҚ берушіні таңдауды жүзеге асыру үшін Кодекстің 167-бабына сәйкес өтініш беруші порталда авторизацияланады <http://aleumet.egov.kz> ЭЦҚ арқылы жария шартқа қол қояды.

125. Өтініш беруші порталда Құнын өтеу қағидаларымен бекітілген нысан бойынша ОТҚ берушіге кепілдік берілген соманы өтеуге өтінішке бір мезгілде қол қоя отырып, протездік-ортопедиялық көмекке, ОТҚ мен кресло-арбаға өтініш берушінің ЭЦҚ-мен қол қойылған тапсырысты ресімдейді және ОТҚ берушіге жібереді.

126. Протездік-ортопедиялық көмекті, ОТҚ және кресло-арбаларды сатып алуға тапсырыстарды қабылдауды өтініш беруші порталда таңдаған ОТҚ беруші жүзеге асырады.

ОТҚ-ны Жеткізуші Тапсырыс порталға келіп түскен күннен бастап бес жұмыс күні ішінде ОТҚ берушінің ЭЦҚ-сы қойылған, тауар болмаған жағдайда, ОТҚ-ның, ОТҚ-ның және кресло-арбалардың тапсырысын қабылдау немесе ұсынудан бас тарту туралы хабарламаны қарайды және «алушының жеке кабинетіне» жібереді.

127. Қайта куәландыру кезінде бұрын ұсынылған АОЖБ іс-шарасы, егер порталдағы тапсырыс мәртебесі жеткізу сатысында болса, орындалуға жатады.

128. Егер порталдағы тапсырыс мәртебесі жеткізу сатысында болса, мүгедектігі бар адам қайтыс болған, мүгедектігі бар адам басқа өңірге көшкен жағдайларда тапсырыс ОТҚ жеткізушісіне қайтарылады.

129. Протездік-ортопедиялық көмекті, ОТҚ, кресло-арбаларды кепілдік берілген сомадан асатын бағамен сатып алған кезде өтініш беруші кепілдік берілген сома мен олардың нақты құны арасындағы айырманы өз қаражаты есебінен дербес төлейді.

130. ОТҚ жеткізушілеріне кепілдік берілген соманы өтеу Құнын өтеу қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

9-тарау. Мемлекеттік сатып алу арқылы протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен, кресло-арбалармен қамтамасыз ету тәртібі

131. Протездік-ортопедиялық көмекті, ОТҚ, кресло-арбаларды сатып алу Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес Кодекстің 169-бабында көзделген жағдайларда жүзеге асырылады:

1) әлеуметтік қызметтер порталының мәселелері жөніндегі комиссияның қорытындысы негізінде әлеуметтік қызметтер порталында тауарлар мен қызметтерді берушінің болмауы;

2) протездік-ортопедиялық көмекпен, есту аппараттарымен қамтамасыз етумен есту протездік көмекпен, кохлеарлық имплантқа сөйлеу процессорын

ауыстыру және баптау бойынша қызметпен, мүгедектігі бар адамдардың жеке тапсырыстары бойынша дайындалатын арнайы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз ету.

132. Протездік-ортопедиялық, есту-протездік көмекті жеткізушілер есеп жүргізеді және ай сайын мемлекеттік сатып алу туралы шарттың қолданылу кезеңінде облыстық басқармаға (қалалық басқармаларға) ақы төлеу үшін:

Осы Қағидаларға 14-қосымшаға сәйкес нысан бойынша протездік-ортопедиялық құралдар мен протездік-ортопедиялық аяқ киімге арналған ведомость;

Осы Қағидаларға 15-қосымшаға сәйкес нысан бойынша есту аппаратын алу және күйге келтіру (естуді протездеу) бойынша көрсетілген қызметтер ведомосы;

Осы Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кохлеарлық имплантқа сөйлеу процессорын ауыстыру және күйге келтіру бойынша көрсетілген қызметтердің ведомосын ұсынады.

133. Облыстық басқарма ОТҚ жеткізушісінен алған сурдотехникалық құралдардың, тифлотехникалық құралдардың, кресло-арбалардың, өзге де протездік-ортопедиялық құралдардың атауын және олардың санын көрсете отырып, АКТ бойынша (еркін нысанда) қалалық басқармаларға, жұмыспен қамту бөлімдеріне беріледі.

134. Қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері сурдотехникалық құралдар, тифлотехникалық құралдар, кресло-арбалар, өзге де протездік-ортопедиялық құралдарды тізім бойынша мүгедектігі бар адамның тегін, атын, әкесінің атын (бар болса), ЖСН, туған күнін, тұрғылықты жерін, мүгедектік тобын, алынған сурдотехникалық құралдың, тифлотехникалық құралдың, кресло-арбаның, өзге де протездік-ортопедиялық құралдың атауын, санын, алған күнін, алушының қолын (бұдан әрі – мүгедектігі бар адамдар тізімі) көрсете отырып жүргізеді.

135. Қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері сурдотехникалық құралдар, тифлотехникалық құралдар, кресло-арбалар, өзге де протездік-ортопедиялық құралдар берілгеннен кейін бір ай ішінде облыстық басқармаға мүгедектігі бар адамдардың тізімдерін ұсынады.

136. Қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері міндетті гигиеналық құралдарды тізім бойынша мүгедектігі бар адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), ЖСН, туған күні, тұрғылықты жері, мүгедектік тобы, алынған міндетті гигиеналық құралдың атауы, саны, алған күні, алушының қолы көрсетіле отырып береді.

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік- ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
1-қосымша

Нысан

Жергілікті атқарушы
органының басшысы

**Техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарын, арнаулы жүріп-тұру
құралдарын ұсынуға өтініш**

Тегі _____
Аты _____
Әкесінің аты (бар болса) _____
Туған күні _____
Мүгедектігі _____
Жеке басты куәландыратын құжат түрі _____
Құжаттың нөмірі: _____ кім берген: _____
Берілген күні: " ____ " _____ жылы
Жеке сәйкестендіру нөмірі: _____
Тұрақты тұратын (тіркелген) жерінің мекенжайы:
Облыс _____
қала (аудан) _____ ауыл: _____
көше (шағын аудан) _____ үй _____ пәтер _____
Телефон _____
Мынадай: _____
мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке
бағдарламасындағы іс-шаралар түрін көрсету қызметтер ұсыну үшін:
Әлеуметтік көрсетілетін қызметтер порталы
Мемлекеттік сатып алу арқылы құжаттар қабылдауды сұраймын (керегінің астын сызу).

_____ Міндетті
гигиеналық құралдармен, кресло-арбалармен, санитариялық жабдықталған
кресло-орындықпен қамтамасыз етуге өтініш беру кезінде:
салмағы _____ кг , бойы _____ см , жамбас көлемін _____ см, белінің

көлемі _____ см көрсету;
кеуде қуысының протезімен (протездерімен):
кеуде айналымы _____ см., тостағанның өлшемі _____ (А – G) көрсету;
ортопедиялық аяқ киіммен, ортопедиялық аппараттарға (протездерге) арналған
аяқ киіммен:
жазғы және/немесе қысқы және мөлшері көрсетілуі қамтамасыз етілсін.

Өтінішке қоса берілген құжаттардың тізбесі:

№	Құжаттың атауы	Құжаттағы парақтардың саны	Ескертпе
1			
2			
3			

«Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының
Заңына сәйкес менің дербес деректерімді жинауға және өңдеуге, мүгедектігі бар
адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес оңалту
құралдары мен қызметтерін ұсыну үшін құжаттарды рәсімдеу үшін қажетті ақпараттық
жүйелердегі заңмен қорғалатын құпияны құрайтын мәліметтерді пайдалануға
келісім беремін.

20 ____ жылғы « ____ »

(Өтініш берушінің (заңды өкілінің) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы)

(Өтінішті қабылдаған адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы және қолы)

20 ____ жылғы « ____ » _____

(кию сызығы)

Азамат _____ өтініші қабылданды.

Өтініш қабылданған күн 20 ____ жылғы « ____ »

(Өтінішті қабылдаған адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы және қолы)

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету ағидаларына
2-қосымша

**Протездік-ортопедиялық көмекті, техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдарды және арнаулы жүріп-тұру құралдарын беруге медициналық-
әлеуметтік көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер**

№	Оңалту құралда- рының атауы	Көрсетілімдер	Қарсы көрсетілімдер
1. Протездік-ортопедиялық құралдар			
1.1	кеуде безінің протездері	Мастэктомиядан кейін кеуде безінің болмауы	Өнімнің құрамына кіретін компоненттерге жеке төзбеушілік. Операциялық тыртық аймағындағы тері аурулары
1.2	ортопедия- лық аппа- рат, тугор	Аурулар, жарақат салдары, даму аномалиялары салдарынан жоғарғы немесе төменгі аяқтың статодинамикалық функцияларының айқын немесе айтарлықтай айқын бұзылулары кезінде буындарды бекіту қажеттілігі	Төменгі қолдарға осьтік жүктеме мүмкін болмаған кезде буындардың айқын сүйек-буын контрактура-лары. Өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектеумен айқын көрінген психикалық бұзылулар.
1.3	бір тіректі таяқ	Аурулардың, жарақаттану салдарының, аяқ, жамбас және омыртқа, орталық, перифериялық жүйке жүйесінің даму аномалияларының, сондай-ақ қан айналымы жүйесі, тыныс алу органдары ауруларының, несеп-жыныс жүйесі ауруларының және зат алмасу бұзылыстарының салдарынан статодинамикалық функциялардың орташа бұзылуы.	Екі қолының статодинамикалық функцияларының едәуір айқын бұзылуы, екі қолының ампутациялық тұқылдары. Зақымдалған аяқтың тірек функциясының бұзылуы. Тұру және жүру кезінде тепе-теңдіктің елеулі білінетін бұзылуы. Өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектеумен айқын көрінген психикалық бұзылулар. Тірек
	көптіректі таяқ	Аурулардың, жарақаттану салдарының, аяқ, жамбас және омыртқа, орталық, перифериялық жүйке жүйесінің даму аномалияларының, сондай-ақ қан айналымы жүйесі, тыныс алу органдары ауруларының, несеп-жыныс жүйесі ауруларының және зат алмасу бұзылыстарының салдарынан статодинамикалық функциялардың орташа немесе айқын білінетін бұзылулар.	
1.4		Аурулар, жарақаттар салдары, аяқ, жамбас және омыртқа, орталық, перифериялық жүйке жүйесі дамуының	Екі қолдың ампутациясы. Екі қолдың күшінің абсолютті бұзылуына әкелетін аурулар мен жарақат-

	бір тіректі шынтақ балдағы	ауытқулары салдарынан статодинамикалық функциялардың орташа немесе айқын бұзылуы. Жағдайды сақтау мүмкін болған жағдайда, бір жағынан айтарлықтай қолдау және екі жағынан аз қолдау.	тар. Тұру және жүру кезінде тепе-теңдіктің бұзылуы. Өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектеумен айқын көрінген психикалық бұзылулар.
	көптіректі шынтақ балдағы	Тұрақтану және жүру кезінде тепе-теңдіктің орташа бұзылуымен үйлескен аурулар, жарақаттар салдары, аяқ, жамбас және омыртқа, орталық, перифериялық жүйке жүйесінің даму аномалиялары салдарынан статодинамикалық функциялардың орташа немесе айқын білінетін бұзылулары. Мүмкін болса, екі жақтың қолдауымен тұрып, жағдайды сақтау.	
	қолтық балдағы	Аяқ-қолдардың, жамбас пен омыртқаның, орталық, перифериялық жүйке жүйесінің аурулары, жарақат салдары, даму аномалиялары салдарынан статодинамикалық функциялардың айқын бұзылуы зардап шеккен аяқтың тірек функциясының бұзылуымен үйлеседі. Мүмкін болса, екі жақтың қолдауымен тұрып, жағдайды сақтау.	
1.5	адамды жетек арбалар	Жүру қабілетінің айқын бұзылуы (аурулар, жарақаттар салдары, аяқ-қол, жамбас және омыртқа, орталық, перифериялық жүйке жүйесі дамуының ауытқулары салдарынан статодинамикалық функциялардың бұзылуы). Екі жақтың қолдауымен тұрақты жағдайды сақтау мүмкіндігі.	Екі қолдың қабілетінің бұзылуына әкелетін аурулар мен жарақаттар.
	дөңгелекті жетек арбалар		Бір немесе екі қолдың қабілетінің айқын бұзылуына әкелетін аурулар мен жарақаттар. Қарапайым ерікті қозғалыстарды бақылаудың бұзылуы (тұру және жүру кезіндегі тепе-теңдіктің бұзылуы). Заттарды көтеру және орынын ауыстыру қабілетінің бұзылуы.
	қадамсыз жетек арбалар	Жүру қабілетінің айқын бұзылуы (аурулар, жарақаттар салдары, аяқ-қол, жамбас және омыртқа, орталық, перифериялық жүйке жүйесі дамуының ауытқулары салдарынан статодинамикалық функциялардың бұзылуы). Екі жақтың қолдауымен тұрақты жағдайды сақтау мүмкіндігі. Тіреусіз тұру мүмкіндігі қысқа уақыт.	Тірек қабілетінің айқын бұзылуларына әкеліп соққан аурулар мен жарақаттар
	қосымша тірегі бар жетек арбалар	Аяқтардың тірек функциясының бұзылуымен бірге жүру қабілетінің айқын немесе елеулі білінетін бұзылуы. Екі жақтың қолдауымен тұрақты жағдайды сақтау мүмкіндігі. Екі қолдың қол функциясының орташа немесе айқын шектеулері.	Тік күйге өту кезінде күшейетін жүрек-тамыр жүйесі мен тыныс алу жүйесі функцияларының елеулі айқын бұзылуы.
1.6	корсет, реклинатор, бас ұстағыш	Аурулар, жарақаттар салдары, даму аномалиялары салдарынан омыртқаның статодинамикалық функцияларының бұзылуы	Өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектеумен айқын көрінген психикалық бұзылулар
1.7	бандаж, емдік белбеулер	Аурулар, жарақаттар салдары, тірек-қимыл аппаратының дамуындағы ауытқулар, аяқ-қол тамырларының аурулары, әртүрлі локализацияның грыжалары, іш қуысы мүшелерінің пролапсы салдарынан ағзаның статодинамикалық функцияларының бұзылуы	Бұзылған грыжалар, түзетілмейтін грыжалар. Өнім жасалған материалға жеке төзбеушілік
1.8	балалардың профилактика-	Нәрестелердегі жамбас буынының (жамбас буындарының) дисплазиясы.	

	калық шалбарлары		
1.9	жейде киюге арналған құрылғы	Ұсақ моториктердің бұзылуы, бір қолымен (ампутация, бір қолдың айқын білінетін парезі немесе плегиясы) манипуляция жасауға мәжбүр болу, қолдардың деформациясы (анкилоздар, буындардың контрактурасы, жалған буындар)	Екі қолдың жоғары параплегиясы, жоғары ампутациялық тұқылы, вестибулярлы-мишықтық айқын бұзылуы және гиперкинетикалық бұзылу. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
1.10	түйме тағуға арналған құрылғы (ілмек)		
1.11	колготки киюге арналған құрылғы	Екі қолдың айқын білінетін тетрапарезі, трипарезі, төменгі параплегия, айқын гемипарезі; айқын парезі; бір қолдың айқын білінетін парезі; айқын білінетін амиостатикалық бұзушылықтар; протездерді пайдаланған кезде қолдардың ампутациялық тұқылдары, қолдардың деформациясы (анкилоздар, буындардың контрактуралары, жалған буындар). Еңкиюге және аяқ басына қолын жеткізуге мүмкіндігінің болмауы	Екі қолдың жоғары параплегиясы, жоғары ампутациялық тұқылы, вестибулярлы-мишықтық айқын бұзылуы және гиперкинетикалық бұзылу. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
1.12	шұлық киюге арналған құрылғы		
1.13	белсенді ұстағыш	Аурулардың жарақаттардың, даму аномалиясы салдарынан аяқтардың статодинамикалық функцияларының айқын, едәуір айқын бұзылуы (кресло-арбаларды пайдалануға әкелетін)	Екі қолдың жоғары параплегиясы, едәуір айқын білінетін жоғары парапарезі және ампутациялық тұқылы. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
1.14	ыдыс-аяқты ұстауға арналған ұстағыш	Бір қолдың ампутациясы, бір қолдың парезі немесе плегиясы.	Екі қолдың жоғары параплегиясы, едәуір айқын білінетін жоғары парапарезі және ампутациялық тұқылы. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
1.15	қақпақтарды ашуға арналған ұстағыш	Аурулардың жарақаттардың, даму аномалиясы салдарынан статодинамикалық функцияларының орташа айқын, айқын, едәуір айқын бұзылуы (айқын, едәуір айқын білінетін трипарез; елеулі айқын білінетін гемипарез; екі қолдың айқын немесе орташа айқын парезі; бір қолдың орташа айқын білінетін парезінің екінші қолдың болмашы парезімен жанама болуы), қолдардың деформациясы (анкилоздар, буындардың контрактуралары, жалған буындар)	Екі қолдың жоғары параплегиясы, едәуір айқын білінетін жоғары парапарезі және ампутациялық тұқылы. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
1.16	кілтке арналған ұстағыш	Қол ұшы контрактурасы	Екі қолдың жоғары параплегиясы, едәуір айқын білінетін жоғары парапарезі және ампутациялық тұқылы. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
2. Сурдотехникалық құралдар			
2.1	есту аппараты есту қабілетінің төмендеу дәрежесіне байланысты ұсыныла-	III, IV дәрежедегі құлақ мүкістігі	Есту қабілетінің ретрокохлеарлы патологиясы, аудиториялық нейропатиядан басқа

	ды: орташа қуат; куатты; өте қуатты;		
	сүйек дыбыс өткізгіш есту аппараты	Сыртқы және ортаңғы құлақтың, созылмалы отит медиасының және басқа аурулардың даму кемістіктері салдарынан ауамен жүргізілетін есту аппаратын қолдану мүмкіндігі болмаған кезде III, IV дәрежедегі құлақ мүкістігі және кереңдік	Есту қабілетінің ретрокохлеарлы патологиясы, аудиториялық нейропатиядан басқа
2.2	веб-камерасы бар ноутбук	Еңбекке қабілетті жастағы мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ мүгедектігі бар балалар мынадай аурулармен: IV дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі (есту протездеріне жатпайтын немесе тиімсіз есту протездері). Екі жақ құлақтың кереңдігі (орташа есту қабілетінің жоғалтуы 90 дБ астам). Мылқаулық. IV дәрежедегі құлақ мүкістігімен ұштасқан кереңдік	Жалғыз көздің немесе 0-0,03-ке түзетілген жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе /және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы. Кохлеарлық имплантациядан кейінгі жағдай (есту және сөйлеу қабілетінің дамуы кезінде). Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция
2.3	көп функционалды дабылды жүйе	III, IV дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Екі жақ құлақтың кереңдігі (орташа есту қабілетінің жоғалтуы 90 дБ астам). Мылқаулық. III, IV дәрежедегі құлақ мүкістігімен ұштасқан кереңдік	Ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Кохлеарлық имплантациядан кейінгі жағдай (есту және сөйлеу қабілетінің дамуы кезінде). Жасы 6 жастан кем емес.
2.4	мәтіндік хабар беретін және хабарды қабылдайтын және бейнебайланыс функциясымен мобильді телефон	IV дәрежедегі екі құлақтың мүкістігі (есту протезінің тиімсіздігінде). Екі жақ құлақтың кереңдігі (орташа есту қабілетінің жоғалтуы 90 дБ астам). Мылқаулық. IV дәрежедегі құлақ мүкістігімен ұштасқан кереңдік	Жалғыз көздің немесе 0-0,03-ке түзетілген жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе /және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Кохлеарлық имплантациядан кейінгі жағдай (есту және сөйлеу қабілетінің дамуы кезінде).
2.5	саңырау және нашар еститін адамдарға арналған сағат	IV дәрежедегі екі құлақтың мүкістігі (есту протезінің тиімсіздігінде). Екі жақ құлақтың кереңдігі (орташа есту қабілетінің жоғалтуы 90 дБ астам). Мылқаулық. IV дәрежедегі құлақ мүкістігімен ұштасқан кереңдік	Жалғыз көздің немесе 0-0,03-ке түзетілген жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе /және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Кохлеарлық имплантациядан кейінгі жағдай (есту және сөйлеу қабілетінің дамуы кезінде). Жасы 6 жастан кем емес.
2.6	кохлеарлық импланттарға сөйлеу процессоры	Кохлеарлық имплантациядан кейінгі жағдай	
2.7	дауыс шығаратын аппарат	Аурулардың жарақаттардың, даму аномалиясы салдарынан, оның ішінде көмейді алып тастаған кезде сөйлеу органдарының дауыс шығару функцияларының айқын бұзылуы	Абсолюттік медициналық қарсы көрсетілімдері: мылқаулық, бульбарлы синдром. Салыстырмалы медициналық қарсы көрсетілімдері: кеңірдек аймағындағы ісу процесі, II, III дәрежедегі тыныс алу жеткіліксіздігі бар өкпе аурулары
3. Тифлотехникалық құралдар			
3.1	тифлотаяқ		

		0-0,05-ке түзетілген жалғыз көзінің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар мүгедектігі бар адамдар, оның ішінде мүгедектігі бар балалар	Жоғарғы және/немесе төменгі аяқтардың ампутациялық тұқылдары, жоғарғы және/немесе төменгі аяқтардың статодинамикалық функцияларының айқын білінетін бұзылулары. Өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектеумен айқын көрінген психикалық бұзылулар. Вестибулярлық функциялардың ауыр және абсолютті бұзылуы.
3.2	оқу машинасы	0-0,03-ке түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар еңбекке қабілетті жастағы бірінші топ мүгедектігі бар адамдары, сондай-ақ мүгедектігі бар балалар Ескерту: - егер отбасында көру қабілеті бойынша 2 немесе одан да көп мүгедектігі бар адам болса, онда бір оқитын машина беріледі.	Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Екі жақ құлақтың керендігі (90 дБ-дан астам). Мылқаулық. Есту протезін қоюға келмейтін IV дәрежедегі мүкістікпен ұштасқан керендік. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
3.3	сөйлеу синтезі бар экрандық қол жеткізу бағдарламасымен қамтамасыз етілген ноутбук	0-0,08-ге түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 20 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар еңбекке қабілетті жастағы бірінші, екінші топ мүгедектігі бар адамдары, сондай-ақ мүгедектігі бар балалар	Орташа, ауыр немесе терең ақыл-ой кемістігі, деменциясы бар психикалық бұзылулар. өзін-өзі күту және мінез-құлқын бақылау қабілетін шектеумен. Мылқаулық. Негізгі жазу және оқу дағдыларын, оның ішінде жас ерекшеліктерін ескере отырып игеруге шектеулер.
3.4	Брайль жүйесі бойынша жазу құралы	0-0,03-ке түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар және қол саусақтарының тактильдік сезімталдығы сақталған Брайль қарпін меңгерген бірінші топ мүгедектігі бар адамдары, сондай-ақ мүгедектігі бар балалар	Екі қолдың саусақтарының болмауы. Қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғары параплегия. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық
3.5	Брайль жүйесі бойынша жазу грифелі		
3.6	рельефті-ноқатты қаріппен жазуға арналған қағаз		
3.7	дыбыспен хабар беретін және диктофоны бар ұялы телефон	0-0,08-ге түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 20 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар бірінші, екінші топ мүгедектігі бар адамдары, сондай-ақ мүгедектігі бар балалар	Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Екі жақ құлақтың керендігі (90 дБ-дан астам). Мылқаулық. Есту протезін қоюға келмейтін IV дәрежедегі мүкістікпен ұштасқан керендік. Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия. Қолдардың үйлестіру функцияларының бұзылуы. Орташа, ауыр немесе терең ақыл-ой кемістігі, деменциясы бар психикалық бұзылулар. Жазу мен оқудың негізгі дағдыларын, оның ішінде жас ерекшелік фи-

			зиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып игеруге қойылатын шектеулер
3.8	дыбыс жазбасын шығаруға арналған плейер	0-0,08-ге түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 20 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар бірінші, екінші топ мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ мүгедектігі бар балалар	Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Екі жақ құлақтың керендігі (90 дБ-дан астам). Мылқаулық. Есту протезін қоюға келмейтін IV дәрежедегі мүкістікпен ұштасқан керендік. Орташа, ауыр немесе терең ақыл-ой кемістігі, деменциясы бар психикалық бұзылулар.
3.9	нашар көретін адамдарға арналған сағат - сөйлейтін	0-0,03-ке түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар мүгедектігі бар адамдар, оның ішінде мектеп жасындағы мүгедектігі бар балалар	Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Екі жақ құлақтың керендігі (90 дБ-дан астам). Мылқаулық. Есту протезін қоюға келмейтін IV дәрежедегі мүкістікпен ұштасқан керендік. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция.
	Брайль қарпі бар сағат	Брайль қарпін білетін мүгедектігі бар адамдар, оның ішінде мектеп жасындағы мүгедектігі бар балалар, көру өткірлігі 0-0,03 түзетумен немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін центрлік тарылуымен және қол саусақтарының тактильді сезімталдығын сақтаумен жалғыз немесе жақсы көретін көз	Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия. Қолдардың үйлестіру және/немесе сезімтал функцияларының бұзылуы. Орташа, ауыр немесе терең ақыл-ой кемістігі, деменциясы бар, өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектейтін психикалық бұзылулар.
	нашар көретіндерге арналған сағат (артқы жарықпен, үлкен, оңай оқылатын сандармен көрсеткілермен)	0,04-0,08 түзетумен немесе/және көру өрісінің 20 градусқа дейін центрлік тарылуымен жалғыз немесе жақсы көретін көздің көру өткірлігі бар бірінші, екінші топтағы мүгедектігі бар адамдар. Мектеп жасындағы жалғыз көзді көру өткірлігі бар немесе 0,19 қосалғанға дейін түзетілген немесе/және көру өрісінің 25 градусқа дейін центрлік тарылуы бар жақсы көретін мүгедектігі бар балалар	Екі жақты толық соқырлық (жарықтың болмауы). Екі жақты анофтальм. Туа біткен қарапайым көз алмалары
3.10	сөз шығаратын термометр	0,03-ке дейін қоса есептегенде түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті бар 16 жастан асқан мүгедектігі бар адамдар	Керендік. Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия.
3.11	сөз шығаратын тонометр	0,03-ке дейін қоса есептегенде түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті бар, артериалдық гипертензия бойынша "Д" есепте тұрған 16 жастан асқан мүгедектігі бар адамдар	Керендік. Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия.
3.12	тест жолақшалары бар сөз	0,03-ке дейін қоса есептегенде түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті бар, қант диабеті бойынша «Д» есепте тұрған мүгедектігі	Керендік. Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар пси-

	шығаратын глюкометр	бар адамдар, оның ішінде мектеп жасындағы мүгедектігі бар балалар	хикалық бұзушылық, деменция. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық. Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия.
3.13	Брайль қарпін өз бетімен үйренуге болатын сөйлейтін құрал	0-0,03-ке түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар, қол саусақтарының тактильдік сезімталдығы сақталған мүгедектігі бар адамдар, оның ішінде мүгедектігі бар балалар	Керендік. Есту протезін қоюға келмейтін IV (71-90 дБ) дәрежедегі екі жақ құлақтың мүкістігі. Орташа, ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық, деменция. Өзіне-өзі қызмет көрсету және мінез-құлқын бақылау қабілеті шектелген айқын психикалық бұзушылық. Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия. Қолдардың үйлестіру және сезімтал функцияларының бұзылуы.
3.14	Брайль бойынша жиналмалы әліппе	0-0,03-ке түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар, қол саусақтарының тактильдік сезімталдығы сақталған мүгедектігі бар адамдар, оның ішінде мүгедектігі бар балалар	Орташа, ауыр немесе терең ақыл-ой кемістігі, деменциясы бар, өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектейтін психикалық бұзылулар. Жазу мен оқудың негізгі дағдыларын, оның ішінде жас ерекшелік физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып игеруге қойылатын шектеулер. Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия. Қолдардың үйлестіру және сезімтал функцияларының бұзылуы.
3.15	көру қабілеті бұзылған мүгедектігі бар адамдарға арналған ине сабақтағыштар, тігін инелері	0-0,03-ке түзетілген жалғыз көздің немесе жақсы көретін көздің көру қабілеті немесе/және көру өрісінің 10 градусқа дейін концентрациялық тарылуы бар мүгедектігі бар адамдар, оның ішінде мектеп естияр жасындағы мүгедектігі бар балалар	Өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектей отырып, орташа, ауыр немесе терең ақыл-ой кемістігі, деменциясы бар психикалық бұзылулар
3.16	Брайль қарпімен акпаратты енгізу/шығарудың кіріктірілген сөйлеу синтезі бар портативті тифлокомпьютер	Брайль қарпін меңгерген, көру өрісін 0-0,03 түзетумен немесе/және 10 градусқа дейін концентрлік тарылуымен жалғыз немесе жақсы көретін көздің көру өткірлігі бар еңбекке қабілетті жастағы бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ мектеп жасындағы мүгедектігі бар балалар. Ескертпе: - көрсетілімдер болған кезде мүгедектігі бар адамға портативті тифлокомпьютерді немесе экрандық қол жеткізу бағдарламалық қамтамасыз етуі бар және сөйлеу синтезі бар ноутбукті таңдау ұсынылады	Орташа, ауыр немесе терең ақыл-ой кемістігі, деменциясы бар, өзіне-өзі қызмет көрсету және өзінің мінез-құлқын бақылау қабілетін шектейтін психикалық бұзылулар. Негізгі жазу және оқу дағдыларын, оның ішінде жас ерекшеліктерін ескере отырып игеруге шектеулер. Екі қолдың саусақтарының болмауы. Аяқ-қолдардың ампутациялық тұқылдары. Жоғарғы параплегия. Қолдардың үйлестіру және/немесе сезімтал функцияларының бұзылуы.
4. Міндетті гигиеналық құралдар			
4.1	әр түрлі модификацияланған пластиналар бар бір компо-	қуық стоманың болуы (уростомы)	Салыстырмалы медициналық қарсы көрсетілімдер: терінің аллергиялық реакциялары

	нентті/ екі компо- нентті несеп қа- был- дағыш, стоманың пішіні мен орна- ласуына байланы- сты ұсы- нылады		
4.2	уроқабыл- дағыш	уропрезерватив көмегімен түзетілетін уrostоманың, нефростоманың, цистостоманың, уретерокутанеосто- маның, несеп ұстамаудың болуы	Салыстырмалы медициналық қарсы көрсетілімдер: перистомальды тері асқынулары
4.3	нәжіс қа- был- дағыш: әр түрлі мо- дификаци- яланған пластина- лармен бір компо- нентті /екі компо- нентті, дренажда- латын/дре- наждал- майтын стоманың пішіні мен орна- ласуына, дефекация жиілігіне байланы- сты ұсы- нылады	ішек стомасының болуы	Салыстырмалы медициналық қарсы көрсеткіштер: терінің аллергиялық реакциясы
4.4	жөргек жа- сына, сал- мағына, бел көле- міне және зәр шыға- рудың бұ- зылу дәре- жесіне байланы- сты ұсы- нылады	1) аурудан және/ немесе жарақат салдарынан болатын несептің және нәжістің ұстамау түрі бойынша жамбас органдары функцияларының бұзылуына байланысты организм функцияларының статодинамикалық бұзы- луы; 2) өз мінез-құлқын бақылаудың бұзылуынан болатын психикалық бұзушылық салдарынан несептің және нә- жістің ұстамау; 3) несеп шығару жолдары мен тік ішек жарақаты, омыртқа жұлынының, несеп шығару жүйесі мен асқа- зан-ішек жолының туа біткен аномалиялары салдары- нан несептің және нәжістің ұстамау түрі бойынша жам- бас органдары функцияларының бұзылуы	Бұйымдар жасалған материалдарға аллергиялық реакция
4.5			

	<p>сіңіргіш жайма (жаялық):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 0 жастан 7 жасқа дейін қоса алғанда 60*60 см; - 7 жастан асқан адамдарға 60*90 см 	<p>1) аурудан және/ немесе жарақат салдарынан болатын несептің және нәжістің ұстамау түрі бойынша жамбас органдары функцияларының едәуір айқын бұзылуына байланысты организм функцияларының статодинамикалық бұзылуы;</p> <p>2) өз мінез-құлқын бақылаудың бұзылуынан болатын едәуір айқын психикалық бұзушылық салдарынан несептің және нәжістің ұстамау;</p> <p>3) үшінші дәрежеде өзіне-өзі қызмет көрсету қабілетінің шектелуіне әкелетін несеп шығару жолдары мен тік ішек жарақаты, омыртқа жұлынының, несеп шығару жүйесі мен асқазан-ішек жолының туа біткен аномалиялары салдарынан несептің және нәжістің ұстамау түрі бойынша жамбас органдары функцияларының бұзылуы</p>	Бұйымдар жасалған материалдарға аллергиялық реакция
4.6	катетер	Қуықты өздігінен босатуға толық немесе жартылай қабілетсіз болған кезде, эпицистома, нефростома	
4.7	<p>Спина бифид (Spina bifida) диагнозы бар мүгедектігі бар адамдарға арналған бір рет қолданылатын катетер:</p> <ul style="list-style-type: none"> - майланған; - майланбаған 	Спина бифид (Spina bifida) диагнозы бар мүгедектігі бар адамдарда қуықты өздігінен босатуға толық немесе жартылай қабілетсіз болған кезде. Катетер түрі мүгедектігі бар адамның қалауы бойынша ұсынылады	
4.8	стоманың айналасындағы теріні қорғау және тегістеуге арналған паста-герметик	стоманың айналасындағы теріні қорғау және тегістеуге арналған паста-герметик	стоманың айналасындағы теріні қорғау және тегістеуге арналған паста-герметик
4.9	стоманың айналасындағы теріні қорғау және күтуге арналған қорғаныш крем	Ішек, қуық стомасы, ішек жыланкөзі немесе гастростома айналасындағы теріні қорғауға және күтуге арналған	Құралдар жасалған компоненттерге аллергиялық реакцияның болуы. Перистомалды терең жараның, ірің қабынуының болуы
4.10			

	стома айналасындағы теріні қорғауға және күтуге арналған сіңіргіш ұнтақ (опа)	Мацерация, эрозия стадиясындағы перистомальді дерматит болған кезде ішек, қуық стомасы, ішек жылан-көзі немесе гастростомы айналасындағы теріні қорғауға және күтуге арналған	Құралдар жасалған компоненттерге аллергиялық реакцияның болуы. Перистомалды терең жараның, ірің қабынуының болуы
4.11	иісті бейтараптан-дырғыш	Несеп-нәжіс қабылдағыштармен қамтамасыз етілуге көрсетілімдері бар мүгедектігі бар адамдарға	Құралдар жасалған компоненттерге аллергиялық реакцияның болуы
4.12	стома айналасындағы немесе сан аралығындағы теріні күтуге және тазалауға арналған теріні тазартқыш	Ішек, қуық стомасының болуы, несепті немесе нәжісті ұстамаудың айқын білінуі, стома айналасындағы немесе сан аралығындағы теріні күтуге және тазалауға арналған	Құралдар жасалған компоненттерге аллергиялық реакцияның болуы. Перистомалды терең жараның, ірің қабынуының болуы
4.13	санитарлық құрылысы бар кресло-орындық	Аурулары, жарақаттары, даму аномалиясы, оның ішінде омыртқаның, жамбастың, аяқтардың даму аномалиясы, жүру және тұру функциялары айқын бұзылған бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдар, сонымен қатар мектеп жасындағы мүгедектігі бар балалар: гемиплегия, айқын немесе едәуір айқын білінетін тетрапарез, парапарез, айқын немесе едәуір айқын білінетін вестибуляторлы-мишық, амиостатикалық, гиперкинетикалық бұзушылықтар, едәуір айқын білінетін атаксия, екі санның немесе жіліншіктің ампутациялық тұқымдары, III дәрежедегі созылмалы артериялық жеткіліксіздігі, III дәрежедегі веналық жеткіліксіздігі бар жүрек-тамыр жүйесі аурулары, III дәрежедегі тыныс алу жеткіліксіздігімен тыныс алу органдары аурулары, функциялары ауыр дәрежеде бұзылған бүйрек аурулары, порталды гипертензия және асцит ауыр немесе күрделі ақыл-ой кемістігі бар психикалық бұзушылық	Мүгедектігі бар адамның отыратын орнын сақтай алмауы. Сананың, бағдарлаудың, интеллектуалдық функциялардың немесе мотивация функциясының абсолютті бұзылуының болуы. Санитарлық жабдықтары бар кресло-каталканың болуы немесе ұсынымы.
4.14	дәретхана бөлмесіне арналған қайырма-лы тіреуіш тұтқалар	Кресло-арбалармен қамтамасыз етілуге көрсетілімдері бар мүгедектігі бар адамдар	Қолдардың статодинамикалық функцияларының едәуір айқын бұзылуы, жоғарғы аяқ-қолдардың ампутациялық шоқтары. Отыру және тұру кезінде патологиялық процестің дамуына әкелетін аурулармен жарақаттардың салдары. Сананың, бағдарлаудың, интеллектуалдық функциялардың немесе мотивация функциясының абсолютті бұзылуының болуы
4.15		Кресло-арбамен қамтамасыз етуге көрсеткіштері бар мүгедектігі бар адамдар	Қолдардың статодинамикалық функцияларының едәуір айқын бұзылуы, жоғарғы аяқ-қолдардың ампутациялық шоқтары. Отыру және тұру кезінде па-

	жуынатын бөлмеге арналған тұтқалар		тологиялық процестің дамуына әкелетін аурулар мен жарақаттардың салдары. Сананың, бағдарлаудың, интеллектуалдық функциялардың немесе мотивация функциясының абсолютті бұзылуының болуы
5 Арнаулы жүріп-тұру құралдары			
5.1	ол жетегі бар бөлмеде жүріп-тұруға/серуендеуге арналған базалық кресло-арба	<p>Жүру қабілетінің ауыр немесе абсолютті бұзылуының болуы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) III дәрежелі қан айналымының созылмалы жеткіліксіздігі; 2) III дәрежелі өкпе-жүрек жеткіліксіздігі (тек бөлме кресло-арбасы); 3) гемиплегия, айтарлықтай немесе айқын көрінген гемипарез, айқын гемипарез (тек серуендеуге арналған кресло-арба).; 4) айқын гемипарез (тек серуендеуге арналған кресло-арба); 5) параплегия; айқын көрінген төменгі парапарез; 6) триплегия, айқын трипарез; 7) тетраплегия, айқын тетрапарез; 8) айқын көрінген атаксия, гиперкинетикалық амиостатикалық синдром; 9) екі балтырдың тұқылы немесе ампутацияның неғұрлым жоғары деңгейі; 10) IV дәрежелі аяқ буындары функциясының бұзылуы; 11) қозғалыстың айқын білінетін бұзылуымен аяқ-қол дамуының туа біткен ауытқулары; 12) паркинсонизм, акинетикалық-регидтік форма. 	Отырған кезде патологиялық процестің дамуына әкелетін аурулар мен жарақаттардың салдары. Сана, бағдар, интеллектуалдық функциялар немесе мотивация функцияларының абсолютті бұзылуының болуы; Екі қолды қолдану функциясының ауыр немесе абсолютті бұзылуы. Көру органы функциясының абсолютті бұзылуы: 0-0,03 түзетумен немесе/және көру өрісінің 10 градусқа концентрлік тарылуымен жалғыз немесе жақсы көретін көздің көру өткірлігі.
5.2	рычагты жетегі бар серуендеуге арналған кресло-арба	Екі қолдың да сақталған функциясы және иінтіректі жетегі бар кресло-арбаны пайдалану саласында табысты тәжірибесі болған кезде жүру қабілетінің ауыр немесе абсолютті бұзылуының болуы.	Отырған кезде патологиялық процестің өршуіне әкелетін аурулар мен жарақаттардың салдары; Сана функциясының, бағдарлаудың, зияткерлік функциялардың немесе мотивация функциясының абсолютті бұзылуының болуы; Жоғарғы аяқтың бұлшықет тонусы функциясының абсолютті немесе ауыр бұзылуы, отыру немесе тепе-теңдік жағдайын бақылау, ерікті және еріксіз қозғалыс функциялары. Көру органы функциясының абсолютті бұзылуы: 0-0,03 түзетумен немесе/және көру өрісінің 10 градусқа концентрлік тарылуымен жалғыз немесе жақсы көретін көздің көру өткірлігі.
5.3	белсенді типтегі әмбебап кресло-арба	Өмірдің негізгі салаларында: білім беру, жұмыс, демалыс және бос уақыттарда екі қолдың да сақталған функциясы және «белсенді» өмір салты (жасына және оның функционалдық мүмкіндіктеріне сәйкес) болған кезде жүру қабілетінің ауыр немесе абсолютті бұзылуының болуы.	Отырған кезде патологиялық процестің өршуіне әкелетін аурулар мен жарақаттардың салдары; Сана функциясының, бағдарлаудың, зияткерлік функциялардың немесе мотивация функциясының абсолютті бұзылуының болуы; Жоғарғы аяқтың бұлшықет тонусы функциясының абсолютті немесе ауыр бұзылуы, отыру немесе тепе-теңдік жағдайын бақылау, ерікті және еріксіз қозғалыс функциялары. Екі жақты емделмейтін құлақ, саңырау; Көру органы функциясының абсолютті бұзылуы: көру өрісінің 0-0,03 түзетуімен немесе/және концен-

			трлік тарылуымен 10 градусқа дейін жалғыз немесе жақсы көретін көздің көру өткірлігі; Есінің бұзылуымен эпилептикалық (құрысу) ұстамалар.
5.4	электр жетегі бар кресло-арба (эмбебап)	Қолдардың аурулары, деформациялары, даму аномалиялары және парездері салдарынан (нық және шынтақ буындарындағы белсенді қозғалыстардың амплитудасы 13-20 градустан аспайды, алақан – 9-14 градус, бірінші саусақтың қарама - қайшылығы шектеулі (бірінші саусақ алақан бетіне екінші саусақтың негізі деңгейінде жетеді); жұдырықпен ұстағанда саусақтар алақаннан 3-4 см тұрады; ұсақ заттарды ұстап қалу және ірі заттарды ұстап тұру мүмкін еместігі; аяқ-қолдардың, аяқ-қолдардың және; қолдың бұлшық ет күшінің 2 баллға дейін төмендеуі).	Отырған кезде патологиялық процестің өршуіне әкелетін аурулар мен жарақаттардың салдары; Сана функциясының, бағдарлаудың, зияткерлік функциялардың немесе мотивация функциясының абсолютті бұзылуының болуы; Жоғарғы аяқтың бұлшықет тонусы функциясының абсолютті немесе ауыр бұзылуы, отыру немесе тепе-теңдік жағдайын бақылау, ерікті және еріксіз қозғалыс функциялары. Екі жақты протезделмейтін саңыраулық, керендік, керендік-мылқаулық; Көру органы функциясының абсолютті бұзылуы; Есінің бұзылуымен эпилептикалық (құрысу) ұстамалар; Жасы 6 жастан кем (биологиялық жасқа сәйкес Дағдылар мен қабілеттердің қалыптасуын ескере отырып). Қоғамдық пайдалануға арналған ғимараттардың дизайнымен, дизайнымен, құрылысымен және орналасуымен байланысты абсолютті немесе ауыр кедергілер.
5.5	көп функцияналды (эмбебап) кресло-арба	Аяқ-қолдардың бұлшықет тонусының абсолютті немесе ауыр бұзылуымен бірге жүру қабілетінің ауыр немесе абсолютті бұзылуының болуы), отыру қалпын немесе тепе-теңдікті бақылау, ерікті және еріксіз қозғалыс функциялары.	Отырған кезде патологиялық процестің өршуіне әкелетін аурулар мен жарақаттардың салдары
5.6	сырғытқы арба	Жүру қабілетінің ауыр немесе абсолютті бұзылуының болуы, кресло-арбаны өз бетінше пайдалана алмау.	Отырған кезде патологиялық процестің өршуіне әкелетін аурулар мен жарақаттардың салдары

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік- ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
3-қосымша

**Протездік-ортопедиялық құралдарды, техникалық көмекші
(компенсаторлық) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын алған
күннен бастап оларды ауыстыру мерзімдері**

№	Атауы	Ауыстыру мерзімі оларды алған күннен бастап
1. Протездік-ортопедиялық құралдар		
1.	Шина-былғары, аралас протездер	кемінде бір жыл
2.	18 жастан асқан мүгедектігі бар адамдарға қазіргі заманғы технология бойынша аяқ және қол протездері (жинақтаушы тораптар мен бұйымдарды ауыстыру)	3 жылдан ерте емес
3.	Мүгедектігі бар балаларға арналған қазіргі заманғы технология бойынша аяқ және қол протездері (жинақтаушы тораптар мен бұйымдарды ауыстыру)	2 жылдан ерте емес
4.	Электрондық тізе модульдері бар протез (жинақтаушы тораптар мен бұйымдарды ауыстыру)	5 жылдан ерте емес
5.	Омырау бездерінің протезі	2 жылдан ерте емес
6.	Ортопедиялық аппарат	бір жылдан ерте емес
7.	Тутор	кемінде бір жыл
8.	Ортопедиялық аяқ киім	кемінде бір жыл
9.	Күрделі ортопедиялық аяқ киім (етіктен басқа)	кемінде бір жыл
10.	Аппаратқа немесе протезге арналған аяқ киім	кемінде бір жыл
1.1 Емдік-профилактикалық протездік-ортопедиялық құралдар		
11.	Бас ұстағыш	кемінде бір жыл
12.	Реклинатор	кемінде бір жыл
13.	Бандаж	кемінде бір жыл
14.	Емдік белбеу	кемінде бір жыл
15.	Балалардың профилактикалық шалбарлары	кемінде бір жыл
16.	Корсет	кемінде бір жыл
17.	Қосымша құрылғылар (ұлтраактар, супинатор)	кемінде бір жыл

1.2. Өзге де протездік-ортопедиялық құралдар		
18.	Балдақ	кемінде бір жыл
19.	Таяқ	кемінде бір жыл
20.	Жетек арбалар	2 жылдан ерте емес
21.	Жейде киюге арналған құрылғы	5 жылдан ерте емес
22.	Колготки киюге арналған құрылғы	5 жылдан ерте емес
23.	Шұлық киюге арналған құрылғы	5 жылдан ерте емес
24.	Түйме тағуға арналған құрылғы (ілемек)	5 жылдан ерте емес
25.	Белсенді қармауыш	5 жылдан ерте емес
26.	Ыдыс-аяқты ұстауға арналған қармауыш	5 жылдан ерте емес
27.	Қақпақтарды ашуға арналған қармауыш	5 жылдан ерте емес
28.	Кілтке арналған қармауыш	5 жылдан ерте емес
2. Сурдотехникалық құралдар		
29.	ҰОС қатысушылары мен ҰОС мүгедектігі бар адамдарына есту аппараты	3 жылдан ерте емес
30.	Мүгедектігі бар адамдарды қалған санаттарына есту аппараты	4 жылдан ерте емес
31.	Веб-камерасы бар ноутбук	5 жылдан ерте емес
32.	Көп функциялы сигнал беру жүйесі	5 жылдан ерте емес
33.	Мәтіндік хабарламалы және хабарлар қабылдайтын ұялы телефон	5 жылдан ерте емес
34.	Саңырау және нашар еститін адамдарға арналған сағат	5 жылдан ерте емес
35.	Кохлеарлық импланттарға сөйлеу процессоры	оларды орнатқан (ауыстырған) күннен бастап 5 жылдан ерте емес
36.	Дауыс шығаратын аппарат	5 жылдан ерте емес
3. Тифлотехникалық құралдар		
37.	Тифлотаяқ	2 жылдан ерте емес
38.	Оқу машинасы	5 жылдан ерте емес
39.	Сөйлеу синтезі бар экрандық қол жеткізу бағдарламасымен қамтамасыз етілген ноутбук	5 жылдан ерте емес
40.	Брайль жүйесі бойынша жазу құралы	5 жылдан ерте емес
41.	Брайль жүйесі бойынша жазу грифелі	2 жылдан ерте емес
42.	Рельефті-ноқатты қаріппен жазуға арналған 1500 парақ қағаз	жылдан ерте емес
43.	Дыбыспен хабар беретін және диктофоны бар мобильді телефон	5 жылдан ерте емес
44.	Дыбыс жазбасын шығаруға арналған плейер	5 жылдан ерте емес
45.	Нашар көретін адамдарға арналған сағат	5 жылдан ерте емес
46.	Сөз шығаратын термометр	5 жылдан ерте емес
47.	Сөз шығаратын тонометр	5 жылдан ерте емес
48.	Тест жолақшалары бар сөз шығаратын глюкометр	5 жылдан ерте емес
49.	Көру қабілеті нашар мүгедектігі бар адамдарға арналған ине сабақтағыштар, тігін ине-лері	5 жылдан ерте емес
50.	Брайль қарпімен ақпаратты енгізу/шығарудың кіріктірілген сөйлеу синтезі бар портативті тифлокомпьютер	5 жылдан ерте емес
4. Арнаулы жүріп-тұру құралдары		
51.	Бөлмеге арналған кресло-арба	7 жылдан ерте емес
52.	Серуендеуге арналған кресло-арба	4 жылдан ерте емес
53.	Әмбебап кресло-арбалар	5 жылдан ерте емес

54.	Сырғытқы арба	5 жылдан ерте емес
5. Міндетті гигиеналық құралдар		
55.	Санитариялық құрылғысы бар кресло-орындық	4 жылдан ерте емес
56.	Дәретхана бөлмесіне арналған қайырмалы тіреуіш тұтқалар	5 жылдан ерте емес
57.	Жуынатын бөлмеге арналған тұтқалар	5 жылдан ерте емес

Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және
оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды протездік-
ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші
(компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп-
тұру құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда, қамтамасыз ету
қағидаларына
4-қосымша

**«Мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз
етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсетуге қойылатын
негізгі талаптар тізбесі**

*Ескерту. 4 - қосымша жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрінің 26.05.2026 № 194 (12.07.2026 дейін қолданыста
болады) бұйрығымен.*

Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің атауы: «Мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу»		
Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің кіші түрінің атауы (бар болса): жоқ		
1	Көрсетілетін қызметті берушінің атауы	Астана, Алматы және Шымкент қалаларының, аудандар мен облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары
2	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) ұсыну тәсілдері	1) «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғам (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация); 2) Астана, Алматы және Шымкент қалаларының (бұдан әрі – қалалық басқармалар), аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың ЖАО (бұдан әрі – жұмыспен қамту бөлімдері); 3) ұялы байланыстың абоненттік құрылғысы (бұдан әрі – абоненттік құрылғысы) – проактивті қызмет; 4) www.egov.kz «электрондық үкіметтің» веб-порталы (бұдан әрі – веб-портал).
3	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету мерзімі	1) Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдеріне жүгінген кезде – құжаттар топтамасы тіркелген күннен бастап – бес жұмыс күні; проактивті қызметті көрсетілген кезде – келісім түскен күннен бастап – бес жұмыс күні; веб-портал арқылы жүгінген кезде – өтінішті тапсырған сәттен бастап - бес жұмыс күні. Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде құжаттарды қабылдау күні мемлекеттік қызметті көрсету мерзіміне кірмейді Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін жұмыспен қамту бөлімдері Мемлекеттік корпорацияға мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі аяқталғанға дейін бір тәуліктен кешіктірмей ұсынады; 2) Мемлекеттік корпорацияда құжаттар топтамасын тапсыру үшін күтудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты – 15 минут, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдерінде – 30 минут; 3) Мемлекеттік корпорацияда өтініш берушіге қызмет көрсетудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты – 15 минут, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдерінде – 30 минут.
4		Қағаз түрінде/проактивті/электрондық (ішінара автоматтандырылған)

	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету нысаны	
5	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету нәтижесі	<p>Мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмек ұсынуға құжаттарды рәсімдеу туралы хабарлама не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі. Мемлекеттік корпорация көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына смс-хабарлама жіберу арқылы қабылданған шешім туралы өтініш берушіні хабардар етеді.</p> <p>Веб-портал арқылы жүгінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі уәкілетті адамның электрондық цифрлық қолтаңбасы (бұдан әрі – ЭЦҚ) қойылған электрондық құжат нысанында өтініш берушінің «жеке кабинетіне» жіберіледі.</p>
6	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету кезінде өтініш берушіден алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алу тәсілдері	Тегін
7	Көрсетілетін қызметті берушінің, Мемлекеттік корпорацияның және ақпарат объектілерінің жұмыс кестесі	<p>1) Мемлекеттік корпорацияда – мемлекеттік қызметті көрсетуге өтініштерді қабылдау және дайын нәтижелерін беру Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс күндерін қоспағанда, белгіленген жұмыс кестесіне сәйкес дүйсенбіден бастап жұмаға дейін қоса алғанда үзіліссіз жүзеге асырылады.</p> <p>Қабылдау жеделдетілген қызмет көрсетусіз электрондық кезек тәртібімен жүзеге асырылады, электрондық кезекті веб-портал арқылы броньдауға болады;</p> <p>2) қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері – мемлекеттік қызметті көрсетуге өтініштерді қабылдау және дайын нәтижелерін беру мемлекеттік корпорация арқылы, Мемлекеттік корпорацияның халыққа қызмет көрсету жөніндегі кезекші бөлімдері арқылы Қазақстан Республикасының еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс күндерін қоспағанда, белгіленген жұмыс кестесіне сәйкес дүйсенбіден бастап жұмаға дейін қоса алғанда үзіліссіз жүзеге асырылады;</p> <p>3) веб-порталдың – жөндеу жұмыстарын жүргізуге байланысты техникалық үзілістерді қоспағанда, тәулік бойы (өтініш беруші жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес демалыс және мереке күндері жүгінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелерін беру келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).</p>
8	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету үшін көрсетілетін қызметті алушыдан талап етілетін құжаттар мен мәліметтердің тізбесі	<p>Мемлекеттік корпорацияда, қалалық басқармаларда және жұмыспен қамту бөлімдерінде:</p> <p>1) мүгедектігі бар адамдарды ауыстыру мерзімдерін қоса алғанда, мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдармен, арнаулы жүріп – тұру құралдарымен қамтамасыз ету қағидаларына (бұдан әрі – Қағидалар) 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын беруге өтініш;</p> <p>2) жеке басын куәландыратын құжат немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжат (сәйкестендіру үшін);</p> <p>3) мүгедектігі бар адамнан сенімхат алған адам жүгінген кезде нотариалды куәландыруды талап етпейтін мүгедектігі бар адамнан сенімхат.</p> <p>Еңбекке мәртегіден немесе кәсіптік аурудан мүгедектігі бар адамдардың протездік-ортопедиялық көмек алуына өтініш берген кезде қосымша мәліметтер сұратылады:</p> <p>1) өндірістегі мүгедектікке әкеп соққан жазатайым оқиға туралы;</p> <p>2) кінәсінен жұмыста мәртегі немесе кәсіптік ауру алынған жұмыс беруші – дара кәсіпкердің қызметін тоқтату немесе заңды тұлғаны тарату туралы;</p> <p>3) жұмыс берушіге қатысты оны банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі туралы қосымша мәліметтер сұратылады.</p>

		<p>Жеке басты куәландыратын, тұрақты тұрғылықты жері бойынша тіркелгенін растайтын құжаттар туралы, мүгедектігі туралы, АОЖБ шеңберінде әзірленген іс-шаралар туралы, мүгедектікке әкеп соққан өндірістегі жазатайым оқиға туралы, еңбек жарақаты немесе кәсіптік ауру алынуына кінәлі жұмыс беруші – жеке кәсіпкердің қызметінің тоқтатылғаны немесе заңды тұлғаның таратылғаны туралы, жұмыс берушіге қатысты оны банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі туралы мәліметтер тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерде болған жағдайда, оларды Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері уәкілетті лауазымды адамдардың ЭЦҚ-сымен куәландырылған электрондық құжаттар нысанында алады.</p> <p>ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары және ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдар өтінішке ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамы немесе ҰОС мүгедектігі бар адамына теңестірілген адам куәлігін қоса береді.</p> <p>Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда, өтінішке жоғарыда көрсетілген мәліметтерді қамтитын қағаз жеткізгіштегі құжаттардың көшірмелері қоса беріледі.</p> <p>Веб-порталға: ЭЦҚ-мен куәландырылған электрондық сұрау салу.</p>
9	Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсетуден бас тарту үшін негіздер	<p>1) мемлекеттік қызметті алу үшін өтініш беруші ұсынған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) анық еместігін анықтау;</p> <p>2) өтініш берушінің және (немесе) мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті ұсынылған материалдардың, объектілердің, деректер мен мәліметтердің Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;</p> <p>3) мемлекеттік қызмет көрсету үшін талап етілетін, «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес берілетін қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қол жеткізуге көрсетілетін қызметті алушының келісімі болмауы.</p>
10	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса), оның ішінде электрондық нысанда және Мемлекеттік корпорация арқылы көрсету ерекшеліктері ескеріле отырып қойылатын өзге де талаптар	<p>Арнаулы әлеуметтік қызметтерді алушылар болып табылатын бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға протездік-ортопедиялық көмек ұсыну үшін оларға құжаттарды рәсімдеу көрсетілетін қызметті берушінің әлеуметтік қызметкерінің жәрдемдесуімен жүзеге асырылады. Мемлекеттік қызметті көрсету орындарының мекенжайлары интернет-ресурстарда орналастырылған:</p> <p>1. Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті органның – www.enbek.gov.kz. «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер» бөлімі;</p> <p>2. Мемлекеттік корпорация – www.gov4c.kz.</p> <p>Өтініш берушінің жұмыспен қамту бөлімдерінің анықтамалық қызметтері, «1414» Бірыңғай байланыс орталығы, 8 800 080 7777 арқылы қашықтықтан қол жеткізу режимінде мемлекеттік қызметті көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпарат алу мүмкіндігі бар. Цифрлық құжаттар сервисі мобильді қосымшада авторландырылған пайдаланушылар үшін қолжетімді. Цифрлық құжатты пайдалану үшін ЭЦҚ-ны немесе бір реттік парольді пайдалана отырып, мобильді қосымшада авторландырудан өту қажет, одан әрі «цифрлық құжаттар» бөліміне өтіп, қажетті құжатты таңдау қажет.</p> <p>Уәкілетті мемлекеттік орган Қағидаларға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген күннен бастап үш жұмыс күні оны өзектендіреді және Бірыңғай байланыс орталығына, Мемлекеттік корпорацияға жолдайды.</p>

Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және
оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды протездік-
ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші
(компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп-
тұру құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда, қамтамасыз ету
қағидаларына
5-қосымша

Нысан

Құжаттарды қабылдаудан бас тарту туралы қолхат

*Ескерту. 5-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрінің 26.05.2026 № 194 (алғаш ресми жарияланған
күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.*

«Мемлекеттік және әлеуметтік жауапкершілігі бар көрсетілетін қызметтер
туралы» Қазақстан Республикасы Заңын басшылыққа ала отырып,

(«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы филиалының №
__ бөлімі (мекенжайы көрсетілсін) /республикалық маңызы бар қалалардың,
астананың, аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті
атқарушы органы)

Сіздің мемлекеттік қызметті көрсетуге қойылатын негізгі талаптар
тізбесінде көзделген

тізбеге сәйкес құжаттардың толық топтамасын ұсынбауыңызға және
(немесе)

қолданылу мерзімі өтіп кеткен құжаттарды, атап айтқанда: жоқ құжаттардың
/қолдану

мерзімі өткен құжаттардың атауы:

1) _____;

2) _____;

3) _____.

ұсынуыңызға байланысты

«Мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды рәсімдеу»

«Мүгедектігі бар адамдарды техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды рәсімдеу»

«Мүгедектігі бар адамдарды арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды рәсімдеу» мемлекеттік қызметін көрсетуге құжаттарды қабылдаудан бас тартады.

Осы қолхат әрбір тарап үшін бір-бірден екі данада жасалды.

(«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы/ республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органы қызметкерінің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда) (қолы)

Алдым: _____

(көрсетілетін қызметті алушының тегі, аты, әкесінің аты (қолы) (ол болған жағдайда)

20__ жылғы «__» _____

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
6-қосымша

Нысан

Хабарлама

Тегі _____
Аты _____
Әкесінің аты (бар болса) _____
Құжаттың нөмірі: _____ кім берген: _____
Жеке сәйкестендіру нөмірі: _____
Тұрақты тұратын (тіркелген) жерінің мекенжайы: _____
Облыс _____
Қала (аудан) _____ ауыл: _____
Көше (шағын аудан) _____ -үй _____ -пәтер _____
Мынаны: _____

(мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке
бағдарламасындағы іс-шараларды көрсету)
ұсынуға құжаттарды рәсімдеу туралы хабардар етеміз. Өтініш қабылданды және
«Е-Собес» ААЖ кезектің электрондық журналында 20__ жылғы «__» ____ №
__ нөмірімен тіркелді.

Әлеуметтік қызметтер порталында ОТҚ жеткізушісін таңдау мүмкіндігі туралы
(aleumet.egov.kz) мобильді азаматтар базасында тіркелген абоненттік ұялы
байланыстың телефон нөміріне смс-хабарлама жіберілетін болады.

Мемлекеттік органның басшысы _____

(тегі, аты, әкесінің (бар болса)

20__ жылғы «__» _____

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
7-қосымша

Нысан

Смс-хабарламалар журналы

(қызмет атауы)

№	Жеке сәйкестендіру нөмірі	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Туған күні	Іс №
1	2	3	4	5

кестенің жалғасы

Қызмет атау	Хабрламаның сипаты/жауаптың коды	Смс-хабарлама жіберілген күні	Телефон №	Маман
6	7	8	9	10

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
8-қосымша

Нысан

20 ____ жылғы « ____ » _____ протездеу тарихынан үзінді

(протездік-ортопедиялық көмек берушінің атауы)

1. Тегі, Аты, Өкесінің аты (бар болса)

жеке сәйкестендіру нөмірі _____

2. Туған жылы _____

3. Тіркеу мекенжайы _____

4. 20 ____ ж. « ____ » _____ қабылданды. 20 ____ ж. « ____ » _____ шығарылды

5. Қайта протездеуге жіберу кезінде бастапқы, қайталама (астын сызу) протездеу:

бастапқы 20 ____ ж. « ____ » _____

алдыңғы протездеу күні 20 ____ ж. « ____ » _____

протезді жөндеу 20 ____ ж. « ____ » _____

(осы протездік-ортопедиялық бұйымға жөндеу жүргізу кезінде)

6. Диагноз

6.1. Протездеуді қиындататын қатар жүретін аурулар мен бұзылулар

7. Ауруханаға жатқызу мақсаты _____

8. Протездік-ортопедиялық бұйымның атауы

Тегі, Аты, Өкесінің аты (бар болса), дәрігердің қолы

_____ 20 ____ ж. « ____ » _____

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
9-қосымша

Нысан

(протездік-ортопедиялық
көмек берушінің атауы)

Протездік-ортопедиялық бұйымдарға протездеу картасы

1. Тегі, Аты, Әкесінің аты (бар болса)

2. Туған жылы _____

3. Мекенжайы, телефон _____

4. Жеке куәлігінің №, кім берген _____

5. Мүгедектік тобы (себебі) _____

6. Мамандығы _____

7. Жұмыс орны _____

8. Тіркеуші _____

9. Диагнозы _____

10. Мүгедектігі бар адамның шағымдары _____

11. Анамнез: (болған күндерін көрсете отырып жарақаттың, кеселдің пайда болуын емделуін, қандай және қай жеріне шұғыл түрдегі араласушылық болды, протездік-ортопедиялық бұйымдарды қолданды ма, қандайы) _____

12. Объективті мәліметтер _____

13. Тұқыл ұзындығы _____

14. Тұқыл пішіні: цилиндрлік, күрзі тәрізді, орта-конусты, өткір-конустық, артық ұлпа, сему (атрофия) (қажеттісін сызыңыз).

15. Тұқылдың қозғалғыштығы: норма, қозғалысы шектеулі, контрактура (қандай) _____

16. Тыртық сызықты, жұлдызды, орталықтанған, алдыңғы, артқы, шеткі, қозғалмалы, жабысып қалған, ауырсынады, ауырсынбайды, келлоидты.

17. Тұқылдың тері қабаты мен жұмсақ ұлпаларының жай-күйі:
норма, синюшті, ісіп кеткен, ысылған, сызаттар, ойық жара, сүйек тесілген
невромдар.

18. Сүйектің кесілген жері: ауырсынады, ауырсынбайды, біркелкі емес, жайпақ,
сүйек өскен.

19. Сүйектің тірелімдігі: иә, жоқ _____ Дәрігердің қолы _____

20 жылғы «__» _____

Күні	Тапсырыс №	Дәрігерді тағайындау, протездік-ортопедиялық бұйымдарды өлшеу немесе бе- ру	Арнайы зерттеулер де- ректтері

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
10-қосымша

Нысан

(протездік-ортопедиялық
көмек берушінің атауы)

Протездік-ортопедиялық бұйымдарға тапсырыс бланкісі

1. Тапсырыс № _____ (бір бұйымға толтырылады)
2. Толтыру күні 20 ____ жылғы « ____ » _____
3. Тегі, Аты, Әкесінің аты (бар болса) _____
4. Туған жылы _____
5. Жұмыс орны және лауазымы _____
6. Мекенжайы, телефон _____
7. Диагноз _____
8. Белгіленді: шифр _____
9. Ерекшеліктер _____
10. Протезделушінің салмағы _____ бойы _____
Негатив (құйма) _____
Дәрігер _____ техник-протезист _____
(қолы) (қолы)
Тапсырыспен келісемін _____ 20 ____ жылғы « ____ » _____
(мүгедектігі бар адамның қолы)
Дайын бұйымды беру
Дайын бұйымды беруге 20 ____ жылғы « ____ » _____ рұқсат берілді
Дәрігер _____ техник-протезист _____
(қолы) (қолы)
Берілген бұйымның атауы _____
№ _____ қап саны _____
Ауыстыру кезінде ұсынылатын протездік-ортопедиялық бұйымның
атауы _____

Жол жүру төлемі туралы белгілер¹
Бірінші сапарға екі жаққа да берілді (керегінің астын сызу керек)
20 ____ ж. « ____ » _____ тенге

Бір жаққа екінші сапарға берілді, екі жаққа да (қажеттісінің астын сызу керек)

20__ ж. «__» _____ теңге

20__ ж. «__» _____ өнім шығарылды

20__ ж. «__» _____ өнім алды

(Тегі, Аты, Әкесінің аты (бар болса), қолы)

Ескерту: ¹ Бір мезгілде екі және одан да көп дайындау кезінде жол жүру
төлемі туралы белгі тек бір тапсырыста жасалады. Қалған тапсырыстарда төлем
туралы белгі жасалған тапсырыс нөміріне сілтеме жасалады.

Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және
оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды протездік-
ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші
(компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп-
тұру құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда, қамтамасыз ету
қағидаларына
11-қосымша

**«Мүгедектігі бар адамдарды техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін
көрсетуге қойылатын негізгі талаптар тізбесі**

*Ескерту. 11 - қосымша жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрінің 26.05.2026 № 194 (12.07.2026 дейін қолданыста
болады) бұйрығымен.*

Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің атауы: «Мүгедектігі бар адамдарды техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу»		
Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің кіші түрінің атауы (бар болса): жоқ		
1	Көрсетілетін қызметті берушінің атауы	Астана, Алматы және Шымкент қалаларының, аудандар мен облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары
2	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) ұсыну тәсілдері	1) «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғам (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация); 2) Астана, Алматы және Шымкент қалаларының (бұдан әрі – қалалық басқармалар), аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың ЖАО (бұдан әрі – жұмыспен қамту бөлімдері); 3) ұялы байланыстың абоненттік құрылғысы (бұдан әрі – абоненттік құрылғысы) – проактивті қызмет; 4) www. egov. kz «электрондық үкіметтің» веб-порталы (бұдан әрі – веб-портал).
3	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету мерзімі	1) Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдеріне жүгінген кезде – құжаттар топтамасы тіркелген күннен бастап бес жұмыс күні; проактивті қызмет көрсетілген кезде – келісім түскен күннен бастап бес жұмыс күні; веб-портал арқылы жүгінген кезде – өтінішті тапсырған сәттен бастап - бес жұмыс күні. Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде құжаттарды қабылдау күні мемлекеттік қызметті көрсету мерзіміне кірмейді. 2) Мемлекеттік корпорацияда құжаттар топтамасын тапсыру үшін күтудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты – 15 минут, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдерінде – 30 минут; 3) Мемлекеттік корпорацияда өтініш берушіге қызмет көрсетудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты – 15 минут, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдерінде – 30 минут.
4	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету нысаны	Қағаз түрінде/проактивті/электрондық (ішінара автоматтандырылған)

5	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету нәтижесі	Мүгедектігі бар адамдарға техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдар ұсынуға құжаттарды рәсімдеу туралы хабарлама не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі. Мемлекеттік корпорация көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына смс-хабарлама жіберу арқылы қабылданған шешім туралы өтініш берушіні хабардар етеді. Веб-портал арқылы жүгінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі уәкілетті адамның электрондық цифрлық қолтаңбасы (бұдан әрі – ЭЦҚ) қойылған электрондық құжат нысанында өтініш берушінің «жеке кабинетіне» жіберіледі.
6	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету кезінде өтініш берушіден алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алу тәсілдері	Тегін
7	Көрсетілетін қызметті берушінің, Мемлекеттік корпорацияның және ақпарат объектілерінің жұмыс кестесі	<p>1) Мемлекеттік корпорацияның – мемлекеттік қызметті көрсетуге өтініштерді қабылдау және дайын нәтижелерін беру Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс күндерін қоспағанда, белгіленген жұмыс кестесіне сәйкес дүйсенбіден бастап жұмаға дейін қоса алғанда үзіліссіз жүзеге асырылады.</p> <p>Қабылдау жеделдетіп қызмет көрсетусіз, электрондық кезек тәртібімен жүзеге асырылады, электрондық кезекті веб-порталы арқылы броньдауға болады;</p> <p>2) қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері – мемлекеттік қызметті көрсетуге өтініштерді қабылдау және дайын нәтижелерін беру мемлекеттік орпорация арқылы, Мемлекеттік корпорацияның халыққа қызмет көрсету жөніндегі кезекші бөлімдері арқылы Қазақстан Республикасының еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс күндерін қоспағанда, белгіленген жұмыс кестесіне сәйкес дүйсенбіден бастап жұмаға дейін қоса алғанда үзіліссіз жүзеге асырылады;</p> <p>3) веб-порталдың – жөндеу жұмыстарын жүргізуге байланысты техникалық үзілістерді қоспағанда, тәулік бойы (өтініш беруші жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес демалыс және мереке күндері жүгінген кезде Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелерін беру келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).</p>
8	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету үшін көрсетілетін қызметті алушыдан талап етілетін құжаттар мен мәліметтердің тізбесі	<p>Мемлекеттік корпорацияда, қалалық басқармаларда және жұмыспен қамту бөлімдерінде:</p> <p>1) мүгедектігі бар адамдарды ауыстыру мерзімдерін қоса алғанда, мүгедектігі бар адамның абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп – тұру құралдарымен қамтамасыз ету қағидаларына (бұдан әрі – қағидалар) 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын беруге өтініш;</p> <p>2) жеке басын куәландыратын құжат немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжат (сәйкестендіру үшін);</p> <p>3) мүгедектігі бар адамнан сенімхат алған адам жүгінген кезде нотариалды куәландыруды талап етпейтін мүгедектігі бар адамнан сенімхат.</p> <p>Еңбекке мәртгуден немесе кәсіптік аурудан мүгедектігі бар адамдардың протездік-ортопедиялық көмек алуына өтініш берген кезде қосымша мәртгуден немесе кәс</p> <p>1) өндірістегі мүгедектікке әкеп соққан жазатайым оқиға туралы;</p> <p>2) кінәсінен жұмыста мәртгү немесе кәсіптік ауру алынған жұмыс беруші – дара кәсіпкердің қызметін тоқтату немесе заңды тұлғаны тарату туралы;</p> <p>3) жұмыс берушіге қатысты оны банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі туралы қосымша мәліметтер сұратылады.</p> <p>Жеке басты куәландыратын, тұрақты тұрғылықты жері бойынша тіркелгенін растайтын құжаттар туралы, мүгедектігі туралы, АОЖБ шеңберінде әзірленген іс-шаралар туралы, мүгедектікке әкеп соққан өндірістегі жазатайым оқиға туралы, еңбек жарақаты немесе кәсіптік ауру алынуына кінәлі жұмыс беруші – жеке кәсіпкердің қызметінің тоқтатылғаны немесе заңды тұлғаның таратылғаны</p>

		<p>туралы, жұмыс берушіге қатысты оны банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі туралы мәліметтер тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерде болған жағдайда, оларды Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері уәкілетті лауазымды адамдардың ЭЦҚ-сымен куәландырылған электрондық құжаттар нысанында алады.</p> <p>ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары және ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдар өтінішке ҰОС қатысушысы, ҰОС мүгедектігі бар адамы немесе ҰОС мүгедектігі бар адамына теңестірілген адам куәлігін қоса береді.</p> <p>Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда, өтінішке жоғарыда көрсетілген мәліметтерді қамтитын қағаз жеткізгіштегі құжаттардың көшірмелері қоса беріледі.</p> <p>Веб-порталға: ЭЦҚ-мен куәландырылған электрондық сұрау салу.</p>
9	Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсетуден бас тарту үшін негіздер	<p>1) мемлекеттік қызметті алу үшін өтініш беруші ұсынған құжаттардың және (немесе) оларда қамтылған деректердің (мәліметтердің) дәйексіздігі белгіленуі;</p> <p>2) өтініш берушінің және (немесе) мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті ұсынылған материалдардың, объектілердің, деректер мен мәліметтердің Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;</p> <p>3) мемлекеттік қызмет көрсету үшін талап етілетін, «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес берілетін қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қол жеткізуге көрсетілетін қызметті алушының келісімі болмауы.</p>
10	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса), оның ішінде электрондық нысанда және Мемлекеттік корпорация арқылы көрсету ерекшеліктері ескеріле отырып қойылатын өзге де талаптар	<p>Арнаулы әлеуметтік қызметтерді алушылар болып табылатын бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға техникалық-көмекші (компенсаторлық) құралдарды ұсыну үшін құжаттарды ресімдеу көрсетілетін қызметті берушінің әлеуметтік қызметкерінің жәрдемдесуімен жүзеге асырылады. Мемлекеттік қызметті көрсету орындарының мекенжайлары келесі интернет-ресурстарда орналастырылған:</p> <p>1. Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті орган – www.enbek.gov.kz, «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер» бөлімі;</p> <p>2. Мемлекеттік корпорация – www.gov4c.kz.</p> <p>Өтініш берушінің жұмыспен қамту бөлімдерінің анықтамалық қызметтері, «1414» Бірыңғай байланыс орталығы, 8 800 080 7777 арқылы қашықтықтан қол жеткізу режимінде мемлекеттік қызметті көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпарат алуға мүмкіндігі бар. Цифрлық құжаттар сервисі мобильді қосымшада авторландырылған пайдаланушылар үшін қолжетімді. Цифрлық құжатты пайдалану үшін ЭЦҚ немесе бір реттік парольді пайдалана отырып, мобильді қосымшада авторландырудан өту, одан әрі «Цифрлық құжаттар» бөліміне өтіп, қажетті құжатты таңдау қажет. Уәкілетті мемлекеттік орган Қағидаларға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген күннен бастап үш жұмыс күні оны өзектендіреді және Бірыңғай байланыс орталығына, Мемлекеттік корпорацияға жолдайды</p>

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
12-қосымша

Нысан

(протездік-ортопедиялық
көмек берушінің атауы)

Медициналық-әлеуметтік карта

1. Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)

2. Туған жылы _____

3. Мекенжайы, телефоны _____

4. Жеке куәлігінің №, кіммен берілді _____

5. Мүгедектіктің тобы (себебі) _____

6. Тіркеуші _____

7. Диагнозы _____

8. Мүгедектігі бар адамның шағымы _____

9. Аурудың анамнезі: (қысқаша сипаттау, күнін, аурудың пайда болуын, емдеуді,
хирургиялық араласуды, қандай, қайда, есту аппараттарын қолданды ма, қандай)

10. Объективті деректер _____

Дәрігердің қолы _____

20__ ж. «__» _____

Күні	Тапсырыстың №	Дәрігерді тағайындау, есту аппаратын беру, есту аппаратын жөндеу.	Арнайы зерттеулер деректері

Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және
оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды протездік-
ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші
(компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп-
тұру құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда, қамтамасыз ету
қағидаларына
13-қосымша

**«Мүгедектігі бар адамдарды арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз
етуге құжаттарды ресімдеу» мемлекеттік қызметін көрсетуге қойылатын
негізгі талаптар тізбесі**

*Ескерту. 13 - қосымша жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрінің 26.05.2026 № 194 (12.07.2026 дейін қолданыста
болады) бұйрығымен.*

Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің атауы: «Мүгедектігі бар адамдарды арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз етуге құжаттарды ресімдеу»		
Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің кіші түрінің атауы (бар болса): жоқ		
1	Көрсетілетін қызметті берушінің атауы	Астана, Алматы және Шымкент қалаларының, аудандар мен облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары
2	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) ұсыну тәсілдері	1) «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғам (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация); 2) Астана, Алматы және Шымкент қалаларының (бұдан әрі – қалалық басқармалар), аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың ЖАО (бұдан әрі – жұмыспен қамту бөлімдері); 3) ұялы байланыстың абоненттік құрылғысы (бұдан әрі – абоненттік құрылғысы) – проактивті қызмет; 4) www. egov. kz «электрондық үкіметтің» веб-порталы (бұдан әрі – веб-портал).
3	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету мерзімі	1) Мемлекеттік корпорацияға, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдеріне жүгінген кезде – құжаттар топтамасы тіркелген күннен бастап бес жұмыс күні; проактивті қызмет көрсетілген кезде – келісім түскен күннен бастап бес жұмыс күні; веб-портал арқылы жүгінген кезде – өтінішті тапсырған сәттен бастап - бес жұмыс күні. Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде құжаттарды қабылдау күні мемлекеттік қызметті көрсету мерзіміне кірмейді; 2) Мемлекеттік корпорацияда құжаттар топтамасын тапсыру үшін күтудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты – 15 минут, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдерінде – 30 минут; 3) Мемлекеттік корпорацияда өтініш берушіге қызмет көрсетудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты – 15 минут, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдерінде – 30 минут.
4	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету нысаны	Қағаз түрінде/проактивті/электрондық (ішінара автоматтандырылған)

5	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету нәтижесі	Мүгедектігі бар адамдарға техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдар ұсынуға құжаттарды рәсімдеу туралы хабарлама не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі не мемлекеттік қызметті көрсетуден дәлелді бас тарту жіберіледі. Мемлекеттік корпорация көрсетілетін қызметті алушының абоненттік құрылғысына смс-хабарлама жіберу арқылы қабылданған шешім туралы өтініш берушіні хабардар етеді. Веб-портал арқылы жүгінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі уәкілетті адамның электрондық цифрлық қолтаңбасы (бұдан әрі – ЭЦҚ) қойылған электрондық құжат нысанында өтініш берушінің «жеке кабинетіне» жіберіледі.
6	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету кезінде өтініш берушіден алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алу тәсілдері	Тегін
7	Көрсетілетін қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) берушінің, Мемлекеттік корпорацияның және ақпарат объектілерінің жұмыс кестесі	<p>1) Мемлекеттік корпорацияның – мемлекеттік қызметті көрсетуге өтініштерді қабылдау және дайын нәтижелерін беру Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс күндерін қоспағанда, белгіленген жұмыс кестесіне сәйкес дүйсенбіден бастап жұмаға дейін қоса алғанда үзіліссіз жүзеге асырылады.</p> <p>Қабылдау жеделдетіп қызмет көрсетусіз, электрондық кезек тәртібімен жүзеге асырылады, электрондық кезекті веб-порталы арқылы броньдауға болады;</p> <p>2) қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері – мемлекеттік қызметті көрсетуге өтініштерді қабылдау және дайын нәтижелерін беру мемлекеттік орпорация арқылы, Мемлекеттік корпорацияның халыққа қызмет көрсету жөніндегі кезекші бөлімдері арқылы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс күндерін қоспағанда, белгіленген жұмыс кестесіне сәйкес дүйсенбіден бастап жұмаға дейін қоса алғанда үзіліссіз жүзеге асырылады;</p> <p>3) веб-порталдың – жөндеу жұмыстарын жүргізуге байланысты техникалық үзілістерді қоспағанда, тәулік бойы (өтініш беруші жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес демалыс және мереке күндері жүгінген кезде Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелерін беру келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).</p>
8	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсету үшін көрсетілетін қызметті алушыдан талап етілетін құжаттар мен мәліметтердің тізбесі	<p>Мемлекеттік корпорацияда, қалалық басқармаларда және жұмыспен қамту бөлімдерінде:</p> <p>1) мүгедектігі бар адамдарды ауыстыру мерзімдерін қоса алғанда, мүгедектігі бар адамның абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес протездік-ортопедиялық көмекпен, техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдармен, арнаулы жүріп – тұру құралдарымен қамтамасыз ету қағидаларына (бұдан әрі – қағидалар) 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды, арнаулы жүріп-тұру құралдарын беруге өтініш;</p> <p>2) жеке басын куәландыратын құжат немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжат (сәйкестендіру үшін);</p> <p>3) мүгедектігі бар адамнан сенімхат алған адам жүгінген кезде нотариалды куәландыруды талап етпейтін мүгедектігі бар адамнан сенімхат.</p> <p>Еңбекке мәртiгуден немесе кәсiптiк аурудан мүгедектігі бар адамдардың протездік-ортопедиялық көмек алуына өтініш берген кезде:</p> <p>1) өндірістегі мүгедектікке әкеп соққан жазатайым оқиға туралы;</p> <p>2) кінәсінен жұмыста мәртiгу немесе кәсiптiк ауру алынған жұмыс беруші – дара кәсiпкердің қызметін тоқтату немесе заңды тұлғаны тарату;</p> <p>3) жұмыс берушіге қатысты оны банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі туралы қосымша мәліметтер сұратылады.</p> <p>Жеке басты куәландыратын, тұрақты тұрғылықты жері бойынша тіркелгенін растайтын құжаттар туралы, мүгедектігі туралы, АОЖБ шеңберінде әзірленген іс-шаралар туралы, мүгедектікке әкеп соққан өндірістегі жазатайым оқиға туралы, еңбек жаракаты немесе кәсiптiк ауру алынуына кінәлі жұмыс беруші – жеке кәсiпкердің қызметінің тоқтатылғаны немесе заңды тұлғаның таратылғаны</p>

		<p>туралы, жұмыс берушіге қатысты оны банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі туралы мәліметтер тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерде болған жағдайда, оларды Мемлекеттік корпорация, қалалық басқармалар, жұмыспен қамту бөлімдері уәкілетті лауазымды адамдардың ЭЦҚ-сымен куәландырылған электрондық құжаттар нысанында алады.</p> <p>ҰОС қатысушылары, ҰОС мүгедектігі бар адамдары және ҰОС мүгедектігі бар адамдарына теңестірілген адамдар өтінішке ҰОС қатысушысы, ҰОС мүгедектігі бар адамы немесе ҰОС мүгедектігі бар адамына теңестірілген адам куәлігін қоса береді.</p> <p>Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда, өтінішке жоғарыда көрсетілген мәліметтерді қамтитын қағаз жеткізгіштегі құжаттардың көшірмелері қоса беріледі.</p> <p>Веб-порталға: ЭЦҚ-мен куәландырылған электрондық сұрау салу.</p>
9	Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса) көрсетуден бас тарту үшін негіздер	<p>1) мемлекеттік қызметті алу үшін өтініш беруші ұсынған құжаттардың және (немесе) оларда қамтылған деректердің (мәліметтердің) дәйексіздігі белгіленуі;</p> <p>2) өтініш берушінің және (немесе) мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті ұсынылған материалдардың, объектілердің, деректер мен мәліметтердің Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;</p> <p>3) мемлекеттік қызмет көрсету үшін талап етілетін, «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес берілетін қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қол жеткізуге көрсетілетін қызметті алушының келісімі болмауы.</p>
10	Мемлекеттік қызметті және оның кіші түрлерін (бар болса), оның ішінде электрондық нысанда және Мемлекеттік корпорация арқылы көрсету ерекшеліктері ескеріле отырып қойылатын өзге де талаптар	<p>Арнаулы әлеуметтік қызметтерді алушылар болып табылатын бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға техникалық-көмекші (компенсаторлық) құралдарды ұсыну үшін құжаттарды ресімдеу көрсетілетін қызметті берушінің әлеуметтік қызметкерінің жәрдемдесуімен жүзеге асырылады. Мемлекеттік қызметті көрсету орындарының мекенжайлары келесі интернет-ресурстарда орналастырылған:</p> <p>1. Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті орган – www.enbek.gov.kz, «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер» бөлімі;</p> <p>2. Мемлекеттік корпорация – www.gov4c.kz.</p> <p>Өтініш берушінің жұмыспен қамту бөлімдерінің анықтамалық қызметтері, «1414» Бірыңғай байланыс орталығы, 8 800 080 7777 арқылы қашықтықтан қол жеткізу режимінде мемлекеттік қызметті көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпарат алуға мүмкіндігі бар. Цифрлық құжаттар сервисі мобильді қосымшада авторландырылған пайдаланушылар үшін қолжетімді. Цифрлық құжатты пайдалану үшін ЭЦҚ немесе бір реттік парольді пайдалана отырып, мобильді қосымшада авторландырудан өту, одан әрі «Цифрлық құжаттар» бөліміне өтіп, қажетті құжатты таңдау қажет. Уәкілетті мемлекеттік орган Қағидаларға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген күннен бастап үш жұмыс күні оны өзектендіреді және Бірыңғай байланыс орталығына, Мемлекеттік корпорацияға жолдайды</p>

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
14-қосымша

Нысан

**Мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен дайындалған протездік-
ортопедиялық құралдар мен протездік-ортопедиялық аяқ киімге арналған
ведомость**

протездік-ортопедиялық көмек көрсететін ұйымның атауы

№	Тап- сы- рыс	ТАӘ (бар болса)	Тіркелген мекенжайы және телефоны	Жеке басты куәландыратын және мүгедектікті белгілеу тура- лы құжаттар, АОЖБ	Жеңілдіктер үшін негіздеме, бағыты	Шифр	Са- ны	Бір- лік үшін баға- сы
1	2	3	4	5	6	7	8	9

кестенің жалғасы

Бұй- ым- ның толық бағасы	Мемлекеттік тапсырыс бой- ынша бағасы- ның үлесі	Алушы- ның қо- сымша төлемі	Протездік- ортопедиялық бұйымның алдыңғы дайындалған күні ²	Протезделетін аяқ-қолды көр- сете отырып, протездік-орто- педиялық бұйымның атауы	Ұсыны- латын ауысты- ру мерзі- мі	Ұсынылатын про- тездік-ортопедия- лық бұйымның ата- уы
10	11	12	13	14	15	16

Күні 20 ____ ж. « ____ » _____

ПК көрсетуші _____ / _____

қолы / қолының таратылып жазылуы

МО

Ескерту: ² Жөндеу көрсетілмеген

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
15-қосымша

Нысан

сурдотехникалық құралды
жеткізушінің атауы

**Есту аппаратын алу және баптау (естуді протездеу) бойынша көрсетілген
қызметтер ведомосы**

Р /с №	Өтініш беру күні	Мүгедектігі бар адам- ның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Туған күні	Мүге- дектік (сана- ты)	Мекен- жайы жә- не теле- фоны	Есту аппаратын алуға және күйге келтіруге басқарма- ның жолдамасының берілген күні және нөмірі (естуді протездеу) Кіммен жіберілді
1	2	3	4	5	6	7

кестенің жалғасы

Есту аппаратын алу және баптау (естуді протездеу) күні	Есту аппарат- тарының мо- делі	Есту қабілетінің төмендеу дәрежесі көр- сетілген оң немесе сол құлаққа есту аппа- раты	Есту аппа- ратының құны	Мүгедектігі бар адам- ның (заңды өкілдің) қо- лы
8	9	10	11	12

Күні 20 __ ж. « __ » _____

Сурдотехникалық құралды жеткізуші _____ / _____

қолы / қолының таратылып жазылуы

МО

Мүгедектігі бар адамды
абилитациялаудың және оңалтудың
жеке бағдарламасына сәйкес,
мүгедектігі бар адамдарды
протездік-ортопедиялық көмекпен,
техникалық көмекші (компенсаторлық)
құралдармен, арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен, оларды ауыстыру
мерзімдерін қоса алғанда,
қамтамасыз ету қағидаларына
16-қосымша

Нысан

сурдотехникалық құралды
берушінің атауы

**Кохлеарлық имплантқа сөйлеу процессорын ауыстыру
және баптау бойынша көрсетілген қызметтердің ведомосы**

Р /с №	Өтініш беру күні	Кохлеарлық импланты бар мүге- дектігі бар адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Туған күні	Мүге- дектік (сана- ты)	Мекен- жайы жә- не теле- фоны	Сөйлеу процессорын ауыстыруға басқар- маның жолдамасының берілген күні және нөмірі. Кіммен жіберілді
1	2	3	4	5	6	7

кестенің жалғасы

Сөйлеу процессорын ауыстыру және баптау бойынша қызметті алу күні	Сөйлеу процессо- рының түрі (мо- делі)	Оң немесе сол құлақтың сөйлеу про- цессоры	Сөйлеу про- цессорының құны	Мүгедектігі бар адам- ның (заңды өкілінің) құ- ны
8	9	10	11	12

Күні 20 __ ж. «__» _____

Сурдотехникалық құралды беруші _____ / _____

қолы / қолының таратылып жазылуы

МО